

Europeiska
kommissionen

PANORAMA

Med fokus på europeisk regional- och stadspolitik

VÅREN 2019 / nr 68

Nordvästra Rumänien: på väg i rätt riktning

KOMMISSIONÄR
CREȚU: TIDIGARE
RESULTAT,
KOMMANDE
PLANER

Regional- och
stadspolitik

PANORAMA

I detta nummer ...

I vårnumret av *Panorama*, som du nu kan ladda ner, kan du läsa om allt från stadsfrågor till kulturell och industriell övergång.

Vi har en exklusiv intervju med kommissionär Corina Crețu, där hon ser tillbaka på de senaste fyra åren och vad sammanhållningspolitiken har åstadkommit under den tiden. Vårt regionala fokus den här gången ligger på nordvästra Rumänien, med ett urval av projekt och kommentarer av Emil Boc, borgmästare i Cluj-Napoca, och Marcel Ioan Boloș, chef för den regionala utvecklingsbyrån. Vi utforskar också resultaten i en aktuell rapport från Urbact, om hur myndigheterna i städerna kan bidra till jämställdhet på ett antal olika områden, och tar reda på hur initiativet Clean Energy for EU Islands hjälper öar att alstra sin egen hållbara energi.

I avsnittet Med dina egna ord har vi reflektioner från Tjeckien och regionen Kujavien-Pommern i Polen, och vi får också höra en del från de unga om deras erfarenheter i medieprogrammet Youth4Regions. Och så finns det en fascinerande titt på hur

sammanhållningspolitikens fördelar uppmärksammades i ett regelbundet sänt tv-program i Estland.

Vi får veta hur Interreg-programmen har inspirerat Sydkorea i deras arbete med att samarbeta med grannländerna, vi analyserar den utbredda populismen och euroskepticismen, och våra vanliga avsnitt om finansiella instrument och upptäckter från vår portal för öppna data finns också med. I projektavsnittet besöker vi Polen, Nederländerna och Alpine Space.

Trevlig läsning!

AGNÈS MONFRET

Chef för kommunikationsenheten, generaldirektoratet för regional- och stadspolitik, Europeiska kommissionen

4

22

36

38

LEDARE.....	3	EU-FINANSIERADE PROJEKT VISAS UPP I ESTNISK TV.....	36
KOMMISSIONÄR CREȚU SER TILLBAKA PÅ SIN MANDATPERIOD.....	4	MER ARBETE MED INTEGRITETSPAKTER I PORTUGAL.....	38
URBACTS RAPPORTER OM JÄMSTÄLLDHET.....	8	DATAPUNKT: KLIMATÅTGÄRDSMÅL.....	40
FI-COMPASS VISAR VÄGEN.....	12	POLENS LOKALA SAMHÄLLEN TAR LEDNINGEN.....	42
NORDVÄSTRA RUMÄNIEN: FORTSÄTTER GÖRA BRA IFRÅN SIG.....	14	TJECKIEN: SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN EFTER 2020..	43
REN ENERGI FÖR EU:S ÖAR.....	22	DELEGATION FRÅN SYDKOREA TRÄFFAR INTERREG.....	44
EN KARTLÄGGNING AV MISSNÖJET I EU.....	28	NYHETER I KORTHET.....	47
VINNANDE METODER I YOUTH4REGIONS.....	32	PROJEKT FRÅN NEDERLÄNDERNA, POLEN OCH ALPREGIONEN.....	48

LEDARE

Nu är de sammanhållningspolitiska programmen för 2021–2027 på gång. Efter att kommissionens förslag för den nya perioden antogs i maj 2018, har kommissionens avdelningar varit i full färd med att bedöma behovet av satsningar, utmaningar och potential i varje medlemsstat. Nu har det blivit dags att presentera kommissionens uppfattningar om hur sammanhållningspolitiken bäst kan stödja dessa satsningsambitioner och samtidigt åter igen göra det möjligt för EU:s regioner att förverkliga prioriteringarna på EU-nivå – nämligen ett smartare, grönare, koldioxidfritt, mer ihopkopplat och mer socialt Europa som står närmare sina medborgare.

I den här omgången kommer för alla första gången de nya programmen att presenteras i samband med att det antas landsspecifika rapporter inom ramen för EU:s planeringstermin för samordning av den ekonomiska politiken. Syftet är att se till att prioriteringarna för de sammanhållningspolitiska investeringarna för 2021–2027 bidrar till att uppnå de bredare målen med EU:s samordning av den ekonomiska politiken: att säkerställa sunda offentliga finanser, förhindra alltför stora makroekonomiska obalanser, stödja strukturreformer för att skapa mer sysselsättning och tillväxt, och få fart på investeringarna.

Utmaningarna är alltså betydande, liksom vårt gemensamma ansvar. Därför ville vi besöka huvudstäderna i varje medlemsstat, träffa de olika intressenterna för sammanhållningspolitiken och ordna ett första utbyte om hur vi bäst samarbetar om de här nya programmen. Det är syftet med de 27 nationella lanseringsevenemang som hålls under mars och april 2019: att ge er möjlighet att träffa ett stort antal kommissi-

onstjänstepersoner från olika avdelningar och diskutera vad ditt land har för prioriteringar för investeringarna inom sammanhållningspolitiken 2021–2027 – en process där jag har äran att få delta.

De här lanseringstillställningarna är dock bara det första steget i en partnerskapsdialog som förväntas hålla på i flera månader. Jag vill kraftigt uppmuntra er att aktivt delta i den här dialogen. Jag brukar ofta säga att sammanhållningspolitikens intressenter är dess själ, och det gäller inte minst när det gäller att utforma och förbereda programmen. Er kunskap och erfarenhet kan göra verklig skillnad under det kommande årtiondet.

Samtidigt vill jag också uppmana er att vara med oss i vår strävan att uppmuntra medborgarna att delta i det kommande EU-valet. Ett antal EU-tjänstepersoner håller redan på att ge sig ut och ta direktkontakt med européerna, särskilt genom medborgardialoger. Dessa insatser kommer emellertid att bli klart mer fruktbara med ert stöd, då ni ligger särskilt bra till för att med era egna ord förklara för våra medeuropéer vad unionen gör, ordnar och åstadkommer för dem, i hjärtat av världens största ekonomiska block. Så låt oss samarbeta! ■

Corina Crețu

EU-kommissionär med ansvar för regionalpolitiken

Kommissionär Crețu ser tillbaka på sin mandatperiod

När nu Corina Crețu, kommissionären för regional- och stadspolitik, närmar sig slutet på sin ämbetsperiod, lyfter hon fram några av de främsta framgångarna med sammanhållningspolitiken runtom i EU:s regioner, och blickar fram mot dess framtida möjligheter att göra stor skillnad som en central pelare i det europeiska projektet.

Juncker-kommissionen har åtagit sig att leverera på många områden de senaste fem åren. Vilka är de tre viktigaste resultaten med sammanhållningspolitiken som du är mest stolt över?

Jag är stolt över att vi har åstadkommit så mycket under mitt mandat som kommissionär för regionalpolitiken. Genom att finansiera hundratusentals projekt över hela Europa ser sammanhållningspolitiken till att varje region, stad och by kan få fördel av det europeiska projektet. Politiken är en stark, direkt koppling mellan EU och dess regioner och städer, något som är avgörande nu i en tid då populism och euroskepticism är lockande svar för många medborgare.

Arbetsgruppen för bättre genomförande har hjälpt åtta medlemsstater (Bulgarien, Italien, Kroatien, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Tjeckien och Ungern) att på ett snabbt och bra sätt använda kvarblivande medel från sammanhållningspolitiken för budgetperioden 2007–2013, pengar som annars skulle ha frusit inne och därmed inte tjänat sitt syfte, att skapa tillväxt och

sysselsättning. Arbetsgruppen fokuserade senare också på genomförandet av programperioden 2014–2020, i synnerhet genom att stödja administrativ kapacitetsuppbyggnad och dra lärdom av tidigare erfarenheter.

Högnivågruppen för förenkling, som vi inrättade mellan juli 2015 och november 2017, visade att det går att drastiskt förenkla reglerna och samtidigt uppfylla höga standarder vad gäller sund förvaltning av EU-medel. Detta bidrog till förslaget om en bättre sammanhållningspolitik under EU:s nästa budgetperiod som startar 2021. Mot bakgrund av slutsatserna från denna grupp har kommissionen redan föreslagit en mer gynnsam hantering för små och medelstora företag som investerar i forskning och innovation, och kommissionens lagstiftningsförslag för perioden efter 2020 är 50% kortare än nuvarande lagstiftning.

Både i initiativen "Catching Up" och "Coal Regions In Transition" betonades att det behövs ett specialanpassat angreppssätt på industriell övergång och ekonomisk modernisering, så att alla regionerna kan hävda sig i en globaliserad värld.

Med **initiativet "Catching Up"** hjälper vi låginkomstregioner att klara hinder för tillväxten som gäller den makroekonomiska ramen, strukturreformer, styre och investeringar samt EU (ESI)-fonder. Vi har framför allt hjälpt två typer av regioner: "regioner med låg tillväxt" – som kännetecknas av ihållande bristande tillväxt det senaste årtiondet eller längre tid (mest i Sydeuropa), och "regioner med låg inkomst" – vars BNP ökar men som fortfarande är mycket fattiga. Fyra pilotregioner ingår i det här initiativet, två i Polen och två i Rumänien, som ska leda till betydande strukturella förändringar. Den andra fasen av detta initiativ pågår för närvarande i nya regioner och med nya fokusområden, såsom energieffektivitet med de så kallade "kolregionerna under omställning" och industriell omställning. I början av 2018 startade initiativet i två regioner i Slovakien med fokus på deras specifika behov.

Med initiativet **"Coal Regions In Transition"** riktar vi in oss på sju länder (Polen, Tyskland, Tjeckien, Rumänien, Bulgarien, Grekland och Spanien), där kol fortfarande är en viktig källa till energi och sysselsättning, för att stödja

dem i övergången till modernare och renare energieffektivitet. Kolsektorn sysselsätter i dagsläget cirka 237 000 personer i sju länder. Experter har ett nära samarbete med de regionala och nationella myndigheter som vill vara med och utveckla pragmatiska lösningar som stödjer den strukturella omvandlingsprocessen på ett flexibelt sätt. Programmen innefattar redan stöd t.ex. till små och medelstora företag, innovation, koldioxidsnål övergång, social inkludering samt allmän samhällsomvandling och samhällsmodernisering. De totala sammanhållningspolitiska medlen för de aktuella regionerna uppgår till cirka 20 miljarder euro för perioden 2014–2020. Vi har exempelvis kommit överens med de tjeckiska myndigheterna att särskilt omfördela 232 miljoner euro till kolregioner under omställning. Som uppföljning till flera insatser i Polen stödjer vi nu även sex flaggskeppsprojekt i Schlesien med totalt 100 miljoner euro.

Generellt anser jag att vi kan vara oerhört nöjda med mängden europeiska

struktur- och investeringsfonder samt deras effektivitet. Enligt den senaste informationen som finns tillgänglig på den öppna dataplattformen hade 405 miljarder euro av dessa EU-medel investerats i Europas realekonomi fram till slutet av september 2018. Det utgör nära två tredjedelar av ESIF:s investerade budget halvvägs genom EU:s budgetperiod 2014–2020.

Att leda sammanhållningspolitiken innebär att man varje dag har ett nära samarbete med intressenter på olika nivåer: nationellt, regionalt och lokalt. Hur har du arbetat med dem?

Genom den direktpkoppling sammanhållningspolitiken ger till intressenterna har jag fått tillfälle att se hur EU-finansierade projekt påverkar i medlemsstaterna. Jag har under min mandatperiod tyckt det varit viktigt att diskutera utmaningarna och möjligheterna med förvaltningsmyndigheter och stödmottagare. Jag har varit särskilt angelägen om att samråda med lokala intressenter i särskilda frågor, som att diskutera invand-

ring med borgmästare, industriell övergång med regionspresidenter osv. Jag har också varit angelägen om att odla förbindelser med länder och regioner utanför EU för att bygga upp relationer och utbyta bästa praxis. Här tyckte jag att mina officiella besök i Quito i Ecuador – för konferensen World Urban Forum Habit III – och Kuala Lumpur (Malaysia) och Kina var särskilt intressanta och givande.

Hur har vårt sätt att förvalta och förmedla sammanhållningspolitiken förändrats, och håller vi på att komma närmare medborgarna?

Tyvärr bevitnar vi just nu ett ökat stöd för EU-motståndare och populister över hela världsdelen och på andra håll, något som vi också kunde se i GD Regional- och stadspolitikens studie om röster mot EU (se Missnöjets geografi, sida 28). Det finns en klar koppling mellan det här fenomenet och ojämlikhet, då folk känner att deras institutioner inte bemöter deras behov tillräckligt och kräver fler rättigheter och mer välbefinnande.

Corina Crețu träffar teammedlemmar i det EU-finansierade MASMEC Biomed-projektet, Italien

Corina Crețu hälsar på Huang Qiang, viceguvernör i Henanprovinsen i centrala Kina

Corina Crețu med Emmanuel Macron under ett besök i den franska senaten i Paris för att presentera förslag för den framtida sammanhållningspolitiken

Sammanhållningspolitiken är viktig för att hantera detta problem. Som namnet antyder handlar sammanhållningspolitiken om solidaritet och välbefinnande för alla. Den säkerställer att alla regioner, städer och byar kan få fördel av det europeiska projektet och kan sikta på högre levnadsstandarder tack vare sammanhållningspolitikens stöd.

Detta är dock tyvärr något som inte alla ser. En ny EU-finansierad motorväg i regionerna bör till exempel ses i samband med de nya arbetstillfällena som skapas där. Det är framför allt indirekta effekter som dessa som många inte ser.

Det bästa sättet att hantera euroskepticism är att visa medborgarna att EU

medför många fördelar, och att det finns många goda exempel. Vi har många kommunikationsaktiviteter som har som syfte att göra vår politik mer synlig bland medborgarna: kampanjer, däribland på sociala medier, projekt och evenemang som medborgardialoger.

Här kan jag t.ex. nämna kampanjen "EU in my Region", där det förra året var över 2 500 projekt från 27 länder som hade öppet hus för fler än 450 000 besökare och visade upp sina projekt som var medfinansierade av EU.

Roadtrip-projektet är ett annat initiativ som syftar till att ge unga européer tillfälle att med egna ögon uppleva vad solidaritet inom EU innebär och vad som

görs i praktiken. Det är en projektrelaterad resa genom Europa där deltagarna fungerar som ambassadörer för en rad olika projekt och initiativ som möjliggjorts av EU. Under fyra månader 2018 reste de åtta resenärerna genom över 20 länder, de besökte över 50 projekt som medfinansierats av EU och skapade över 60 videoklipp som har setts 22,8 miljoner gånger.

Hur ser Europa och sammanhållningspolitiken ut om 10 år?

Sammanhållningspolitiken kommer, i samarbete med andra EU-instrument, att fortsätta vara den mest fungerande platsbaserade politiken för att bemöta sådana utmaningar. Kommissionen har

Commissioner Crețu träffar Carlos Martinez Minguez, vice ordförande för Europeiska kommuners och regioners råd, under det 9:e World Urban Forum i Kuala Lumpur, Malaysia

Corina Crețu (längst fram till vänster) med Gabrijela Zalic, Kroatiens minister för regional utveckling och EU-finansiering (bredvid henne), besöker ett romskt samhälle i Kroatien

därför föreslagit en ändrad utformning, uppbyggd runt några kärnprinciper.

Programmen ska vara mer flexibla och anpassningsbara genom en mindre omfattande programmeny, en systematisk halvtidsöversyn av programmen under 2025 och genom att det ska vara enklare att genomföra programändringar. Om resurserna riktas in på EU:s viktiga prioriteringar (innovation och klimat) med färre och mer operativa förutsättningar, så blir ändamålsenligheten säkerställd. Och politiken blir mer strategisk när den anpassas bättre efter den europeiska planeringsterminen.

Förenklingen är utformad för att, genom en uppsättning på omkring 80 åtgärder,

påskynda det ändamålsenliga genomförandet och kraftigt minska den administrativa bördan för förvaltningsmyndigheter och stödmottagare. I synnerhet förväntas avsevärda fördelar genom att man avskaffar förfarandet för att utnämna förvaltnings- och kontrollorgan, i högre grad håller sig till förenklade kostnadsalternativ, överger de större förfarandena och kraftigt minskar på förvaltningskontrollerna.

Med dess fortsatta politiska stöd ser jag sammanhållningspolitiken som en grundpelare i det europeiska projektet, både vad gäller konkreta förbättringar i medborgarnas liv, men även vad gäller att främja solidaritet och känslan av en europeisk identitet.

Är det någonting mer du vill säga till Panoramas läsare?

Jag vill slutligen säga: Tack! Ert engagemang, er uppfinningsrikedom och hårda arbete är mycket värdefullt och har definitivt bidragit till att vår politik varit så framgångsrik. Jag vill därför säga tack för att ni har varit en del av vårt team och för att ni har gjort mitt arbete mer synligt, men även mycket enklare och roligare under de senaste fem åren! Jag önskar er alla lycka till framöver! ■

Jämställdhet mellan könen: hur städer kan ta tåten

En ny rapport från EU:s program Urbact visar hur kommuner kan ta några enkla, praktiska steg mot jämställdhet mellan könen genom datainsamling, politiska åtgärder och rådgivning – och på så sätt förbättra vardagen för medborgarna i hela EU.

Det finns flera sätt för kommuner att ta tåten för att främja jämställdhet mellan könen, bland annat genom att bryta ner skadliga stereotyper, förändra hur budgetar fördelas eller på ett bättre sätt stödja kvinnliga entreprenörer. I en ny rapport från programmet Urbact uppmärksammas en serie innovativa metoder i städer runtom i EU, och det föreslås praktiska sätt för myndigheterna att göra verklig skillnad i sina medborgares tillvaro.

Urbact är ett program för europeiskt territoriellt samarbete, med syftet att uppmuntra till hållbar, integrerad stadsutveckling i städer över hela Europa. Uppdraget är att städer ska kunna arbeta tillsammans och ta fram integrerade lösningar på vanliga utmaningar i städerna, genom nätverkande, utbyte av erfarenheter och fastställande av god praxis.

I Estland till exempel har staden Tartu, genom nätverket Interactive Cities inom Urbact, kunnat stärka medborgarnas delaktighet i stadsplaneringen, med fokus på att engagera unga, som en del i stadens fortsatta arbete med att digitalisera sin förvaltning. Och i Neapel, Italien, har initiativet 2nd Chance blåst nytt liv i ett k-märkt, övergivet tidigare militärsjukhus, och förvandlat det till en populär samhällslokal med flera olika funktioner.

Syftet med Urbacts rapport "Gender Equal Cities" är att informera kommuner om hur de kan införa politiska åtgärder och initiativ med hänsyn till jämställdhetsaspekter i syfte att förbättra vardagen för människorna som bor där. Författarna hoppas kunna höja medvetenheten om könsrelaterade orättvisor på lokal nivå, visa hur dessa påverkar medborgarna och betona hur städerna kan vidta åtgärder för att bemöta de problem som kommer upp.

Att ställa de rätta frågorna

"Gender Equal Cities" ger lokala myndigheter tillfälle att få till positiv förändring genom att prioritera könsmedvetna politiska beslut där jämställdheten finns integrerad.

”Efter samråd med kvinnorna i stadsfullmäktige har vi uppkallat 25 nya gator efter berömda polska kvinnor. Det är ett väldigt synligt resultat! Nu går folk längs de gatorna och uppmärksammar vad kvinnor har uppnått genom historien.”

Marta Mazurek, kommunalt jämställdhetsombud, Poznań

”Jämställdhet är till sin karaktär ett långsiktigt mål, så även om den här rapporten inte är uttömmande återspeglar den aktuella bekymmer, visar upp god praxis och ger en bedömning av dagens förutsättningar”, säger Sally Kneeshaw, medförfattare till rapporten. ”Istället för att erbjuda färdiga lösningar är det en startpunkt: en stimulans att börja ställa de rätta frågorna så att städernas alla beslutsfattare kan förbättra jämställdheten i Europa.”

I rapporten lyfts det fram nyskapande initiativ som är lätta att ta efter och som redan har införts i ett antal europeiska städer.

I Râmnicu Sărat, Rumänien, upptäckte till exempel myndigheterna att kommunala idrottsanläggningar i oproportionerlig utsträckning användes av män. Efter ett antal samråd med kvinnor kunde staden vidta billiga åtgärder – som att ändra på sitt sätt att göra reklam för tjänsterna i fråga, och införa pass endast för damer – så att anläggningarna blev mer inkluderande och därför användes mer av kvinnor.

Samtidigt, i Bologna i Italien, satte man igång en mediekampanj och rekryterade, utbildade och gjorde det möjligt för unga kvinnor att fungera som ambassadörer mot diskriminering av folkgrupperna romer, sinti och camminanti. Och för att motverka eventuella stereotyper tog kommunfullmäktige i Cascais i Portugal fram utbildning för all personal på sin kommunikationsavdelning i hur de skulle undvika att sprida traditionella, otidsenliga könsstereotyper i sitt digitala och tryckta material.

EN TYDLIGARE SYN PÅ PRIORITERINGAR I UMEÅ

Genom att samla in och studera uppgifter om transporter och sysselsättning har staden Umeå i nordöstra Sverige visat att kvinnor påverkas oproportionerligt av något så obetydligt som snöröjningen på vintern. Uppgifterna visade att det är kvinnorna i staden som troligen är först med att använda vägarna på morgonen, då de ger sig iväg till vårdrelaterade arbeten, ofta på cykel. Kommunfullmäktige instruerade därför gatukontoret att börja med att röja snö från cykelbanorna varje dag, istället för gatorna. Gatorna skottas fortfarande, men genom att uppmärksamma jämställdhetsaspekten kan staden prioritera sina tjänster bättre.

”Varje gång det startar ett nytt projekt om hållbarhet eller rörlighet, lägger vi in en frågeställning om hur detta påverkar kvinnor, män, pojkar och flickor i staden: vems problem blir det vi löser med detta?” säger Linda Gustafsson, jämställdhetsansvarig i Umeå. ”Man måste förstå vad för slags stad man bor och arbetar i: vilka slags människor som bor där, vad de behöver och vill ha, var de arbetar, vad de gör på sin fritid och hur mycket pengar de har. Man måste förstå sin stad för att jämställdhet verkligen ska fungera i den. Alla lösningar är inte relevanta för alla städer, men synsättet är det.”

Städernas styrande driver fram förändringen

Trots att kvinnor utgör mer än hälften av befolkningen är de underrepresenterade på nästan alla förvaltningsnivåer inom EU: endast 28,6% av medlemmarna i regionförsamlingar och 36% av ledamöterna i kommunfullmäktige är kvinnor, och enbart 15% av borgmästarna är kvinnor. Kvinnor tjänar fortfarande 16% mindre än männen, utför mer oavlönat arbete och utsätts fortfarande för könsrelaterat våld. I rapporten föreslås ett antal sätt för städernas myndigheter att göra skillnad (se infografiken nedan).

Genom att samarbeta med de styrande i städerna, ordna och delta i EU-evenemang och underlätta expertutbyten, har Urbact-programmet omsatt befintliga kunskaper i tydliga, verkställbara rekommendationer. De europeiska föregångarnas erfarenhet betonas när jämställdhetsagendan lyfts fram, i nära samarbete med Europeiska kommuners och regioners råd.

"Trots att vi har kommit en bit på väg de senaste årtiondena finns det fortfarande mycket kvar att göra för att uppnå jämställdhet för alla kvinnor", säger Corina Crețu, EU-kommissionär med ansvar för regionalpolitiken, i rapportens förord. "Vi som är beslutsfattare i Europa har ansvar för att gynna rättvisare städer, där folk inte längre möter könsrelaterat våld eller orättvisor."

LÄS MER

<https://urbact.eu/>
communication@urbact.eu

Urbact gör att städer kan jobba ihop med att utveckla nya och hållbara lösningar på stora stadsutmaningar, genom nätverkande, kunskapsutbyte och kapacitetsuppbyggnad för dem som är verksamma i städerna. Urbact är ett program för europeiskt territoriellt samarbete, som uppmuntrar till hållbar, integrerad stadsutveckling i städer över hela Europa. Det har finansierats av Europeiska regionala utvecklingsfonden och EU:s medlems- och partnerstater sedan 2002.

WIEN VISAR VÄGEN TILL JÄMSTÄLLDHETSINTEGRERING

Upplysande rundtur i Wien under ett studiebesök inom ramen för "Gender Equal Cities"

Wien har en av Europas längsta traditioner av könsmedveten planering i Europa. Stadens kvinnobyrå öppnade 1992, och jämställdhetsintegrering – att jämställdhetsfrågor ska få genomsyra alla sektioner – inleddes 2005. Idag finns det genusexperter och multiplikatorer över hela staden. Genus är inbyggt i dess strategier och alla offentliga utrymmen som staden designar och bygger tar hänsyn till genus. Resultatet har blivit ett storstadslandskap som är förmånligt för alla, vare sig det gäller parker, trottoarer eller allmännyttiga bostäder.

"Staden Wien insåg väldigt tidigt att det finns ett samband mellan den vardagliga livskvaliteten och den fysiska strukturen på en stad, och att detta ser väldigt olika ut för män och kvinnor", säger Eva Kail, stadens expert på jämställd planering. Bland de projekt som utvecklats med detta i åtanke fanns en inbjudan till flickor att hjälpa stadsplanerarna utforma kommunala parker. Detta efter att det stod klart att flickor över 13 år brukade bli avskräckta från att använda parkerna medan pojkarna fortsatte leka där mycket längre. Och vid en arkitekturtävling bjöds kvinnliga arkitekter in för att designa ett bostadskomplex, med fokus på att göra vardagen enklare för de familjer och enskilda personer som bodde där, ur kvinnors perspektiv.

Som världsledande på jämställdhetsintegrering har myndigheterna i Wien gett ut ett antal guider för städer som vill följa deras exempel, med fokus bland annat på hur man uppnår jämställdhetsintegrering i en tid då resurserna är begränsade. De styrande i Wien tror att könsmedveten planering faktiskt är effektiv, då resurserna riktas in bättre på det sättet.

” Vi som är beslutsfattare i Europa har ansvar för att gynna rättvisare städer, där folk inte längre möter könsrelaterat våld eller orättvisor. ”

Corina Crețu, EU-kommissionär med ansvar för regionalpolitik

JÄMLIKHETEN I CENTRUM

Evenemanget Gender Equality in Cities hölls under ledning av kommissionär Corina Crețu i Bryssel den 7 mars, dagen före Internationella kvinnodagen. Det hela ägde rum i form av en politisk rundabordsdiskussion mellan borgmästare, biträdande borgmästare och andra folkvalda representanter. Eftersom många evenemang om jämställdhet ordnas lokalt, utnyttjades det här tillfället till att skapa en kedja mellan olika evenemang och få konsekventa budskap och rekommendationer att uppmärksammas av en så stor publik som möjligt. Metaforen ”att bära facklan” användes för att illustrera idén att ta resultaten vidare från ett evenemang till nästa.

Bland talarna fanns den verkställande direktören för UN-Habitat, Maimunah Mohd Sharif, och borgmästaren i Galdakao i Spanien, Ibon Uribe. Den senare hade redan deltagit i de evenemang om ämnet som ordnats av Regionkommittén och Europeiska kommuners och regioners råd, och var därför den första ”fackelbäraren” som

överlämnade facklan till kommissionen för Eurocities borgmästarmöte, där man också diskuterade kvinnors självbestämmande (20–21 mars).

Vid tillställningen den 7 mars hölls också en kort presentation av Urbacts rapport och huvudbudskapen från det övervakningsverktyg för regional jämställdhet som tagits fram av Gemensamma forskningscentrumet och GD Regional- och stadspolitik. Även UN-Habitats jämställdhetsförbättrare presenterades kort. Därpå följde en diskussion om hur man uppmuntrar till jämställdhet i städer genom att ta upp tre huvudämnen: representation och deltagande, planering och offentliga utrymmen, samt integration av migranter. Insikter från deltagarna om lokala erfarenheter och bästa praxis ledde till ett givande samtal om hur man hanterar utmaningar och bemöter kvarblivande klyftor som ibland inte märks så tydligt.

Kommissionär Crețu avrundade med att evenemanget varit mycket inspirerande och dragit välbehövlig uppmärksamhet till den långvariga kampen för att uppnå jämställdhet.

Deltagarna i rundabordsdiskussionen om ”Jämställdhet i städerna” den 7 mars 2019

Finansiella instrument: att smartare utnyttja EU-resurser

Johnathan Denness, ny chef för enheten för finansiella instrument och förbindelserna mellan internationella finansinstitut vid kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik, berättar för tidningen *Panorama* om de finansiella instrumentens betydelse för att komplettera det traditionella finansieringsstödet.

Varför finansiella instrument och varför använda dem i den egna medlemsstaten/regionen?

Under programperioden 2021–2027 planeras sammanhållningspolitiken bli mer knapphändig. Samtidigt står vi inför betydande utmaningar i Europa. Vi behöver fortsätta få fart på den ekonomiska tillväxten och skapa sysselsättning. Vi måste göra mer med mindre resurser, och detta går att uppnå genom finansiella instrument.

Kommissionens tjänster har åtagit sig att göra denna smartare användning av EU-resurser genom finansiella instrument till ett mer effektivt och hållbart alternativ som kompletterar traditionellt bidragsbaserat stöd. Det bör påpekas att finansiella instrument inte är ett självändamål utan en mekanism för att leverera politik. Finansiella instrument hjälper till att få igång investeringar ute på fältet för inkomstbringande och kostnadsbesparande verksamheter, samtidigt som de maximerar privata investeringar med minimalt offentligt stöd för att leverera de sammanhållningspolitiska målen ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

Utöver de uppenbara fördelarna med att använda sig av extra resurser och återvinna fonder på långsiktigt, ger de finansiella instrumenten med sin återbetalningsbara karaktär incitament till bättre resultat, däribland bättre finansiell tillsyn över de projekt som får stöd. Sist men inte minst blir återflödena från dessa investeringar resurser som står till de nationella myndigheternas förfogande och därefter kan återinvesteras i vidare projekt.

Hur ligger det till med genomförandet inom Eruf och Sammanhållningsfonden?

Det totala programbelopp som är ägnat åt finansiella instrument är 25 miljarder euro (Europeiska regionala utvecklingsfonden, Sammanhållningsfonden och nationell medfinansiering). Detta utgör nästan 7 % av den totala tilldelningen. Det finns emellertid betydande variationer mellan medlemsstater, som Polen, Sverige, Nederländerna, Ungern, Portugal, Spanien, Lettland och Litauen, som fördelar en relativt stor andel av sammanhållningsmedlen till finansiella instrument; det är bara tre medlemsstater som inte har planerat att införa finansiella instrument.

De flesta finansiella instrument har redan inrättats och börjat stödja Eruf och Sammanhållningsfondens resurser genom finansiella produkter som t.ex. lån, garantier och kapitalprodukter, vilket stöder projekt ute på fältet. Nästan 18 miljarder euro från Eruf och Sammanhållningsfonden har letts genom finansiella instrument, som redan överstiger de 11,3 miljarder euro som betalades till slutmottagarna via sådana instrument under perioden 2007–2013.

Hur uppnår vi den där bättre framtiden? Vad för stöd erbjuder kommissionen?

Vi fortsätter stödja utvecklingen och genomförandet av finansiella instrument som finansieras genom sammanhållningspolitikens program runt om i alla medlemsstater. Vi står till medlemsstaternas förfogande för att svara på deras frågor, assistera med genomförandet, besöka dem och ge stöd genom *fi-compass*, plattformen för tekniskt stöd.

Vi uppmuntrar också till kollegialt peer-to-peer-utbyte mellan medlemsstaterna. Verktøget TAIEX-REGIO PEER 2 PEER har utformats för att utbyta sakkunskaper

mellan organ som förvaltar finansiering inom Eruf och Sammanhållningsfonden. Det hjälper offentliga tjänstepersoner som sysslar med att förvalta dessa medel att utbyta kunskaper, god praxis och praktiska lösningar på konkreta problem, vilket förbättrar deras administrativa kapacitet och säkerställer att EU-investeringarna ger bättre resultat. Exempelvis hölls det en flerlandsworkshop om det finansiella instrumentet på EU-nivå "SME Initiative", som anordnades i samarbete med den maltesiska förvaltningsmyndigheten i syfte att sammanföra medlemsstater med liknande utmaningar i genomförandet.

När det gäller framtiden anpassade kommissionen i maj 2018 sitt förslag till en förordning om gemensamma bestämmelser som täcker programperioden 2021–2027. Interinstitutionella förhandlingar pågår just nu, och man har nått en bra bit på väg i förberedelserna för perioden efter 2020. I den föreslagna förordningen införs åtskilliga förenklingsåtgärder för att stimulera till större användning av finansiella instrument, genom att effektivisera och uppdatera villkoren så att det säkerställs bättre och enklare genomförande och även snabbare upprättande. Några av de främsta nyheterna är t.ex. bättre möjligheter när det gäller kombinationen av finansiella instrument och bidrag, mer flexibilitet när man genomför förhandsbedömningar samt förenklade regler för stödberättigande och rapportering. Medlemsstaterna får också en möjlighet att öronmärka ett bidrag till InvestEU-programmet.

Vad är syftet med fi-compass och hur hjälper det?

Europeiska kommissionen har i samarbete med Europeiska investeringsbanken inrättat plattformen *fi-compass* för att ge rådgivningstjänster om finansiella instrument inom de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna).

Fi-compass är utformat för att hjälpa förvaltningsmyndigheterna för ESI-fonderna och andra yrkesverksamma genom att ge praktiska kunskaper och studieverktyg, med bl.a. personliga utbildningsseminarier och andra evenemang med riktiga möjligheter till nätverkande.

Vi körde igång 2019 genom att ordna ett målinriktat evenemang om finansiella instrument som stöder energieffektivitet och förnybar energi, för en grupp förvaltningsmyndigheter som förts samman genom projektet FIRECE. Syftet med detta är att förbättra den offentliga sektorns och anknutna organs kapacitet att planera territoriellt baserade koldioxid-nåla strategier, så att man kan uppnå de regionala energisparmål som satts av EU och i nationell lagstiftning. Över 50 representanter från förvaltningsmyndigheter, nationella offentliga banker och institutioner och andra berörda intressenter deltog i evenemanget.

Dessutom ordnar vi varje år vårt främsta evenemang "FI Campus", där deltagarna kan skapa sin egen individuella läroplan och välja mellan parallella pass som passar just deras intressen, t.ex. fallstudier, workshoppar, diskussionspaneler och fondspecifika pass. Dessutom är detta ett unikt tillfälle för deltagare och inbjudna experter att nätverka och utbyta erfarenheter. FI Campus 2018, där man diskuterade de möjligheter som erbjuds för finansiella instrument enligt Omnibusförordningen, ägde rum i december i Bryssel. Över 360 intressenter från samtliga EU-länder deltog.

Kan du dela med dig av några framgångshistorier? Hur stöder fi-compass arbetet?

Del ett i det tekniska stödet från *fi-compass* är att det multiregionala stödet finansierar projekt som är inriktade på möjlig användning av finansiella instrument på prioriterade investeringsområden.

Inom ramen för projektet "Revolving Investments in Cities" har man fastställt vilka finansieringsproblem som är vanliga i städerna, och därmed identifierat de sektorer där FI kan stödja projekt som är anpassade efter en stads politiska prioriteringar.

En fallstudie i projektet är inriktad på "Energiefonds Den Haag", en stadsfond som startades 2013 i Haag som en del i JESSICA-initiativet i syfte att medfinansiera energiprojekt som integreras i hållbara stadsutvecklingsplaner genom lån, garantier och kapitalinvesteringar. Finansieringen kommer från nationella och europeiska finansieringskällor och totalsumman just nu är 18,4 miljoner euro. En av framgångsfaktorerna var beslutet att starta fonden som ett pilotprojekt, inledningsvis med begränsad storlek. Andra stadsfonder kunde bygga på den erfarenheten genom att börja i liten skala och testa en viss investeringsstrategi med måttliga finansiella åtaganden.

"Revolving Investments in Cities" levererar också en plan för en Stadsfond, en flexibel modell som kan anpassas efter de särskilda behoven hos städer i EU för att stödja stadsutveckling (detta kommer att finnas med i nästa nummer av *Panorama*). ■

LÄS MER

<https://europa.eu/!vK73RD>
<https://www.fi-compass.eu/>

Nordvästra Rumänien: med fokus på hållbar regional utveckling

Nordvästra regionen i Rumänien ligger geografiskt och strategiskt väl till i Europa, och är aktivt inblandad i framtidens industri samtidigt som den fortfarande är djupt rotad i sin historia och natur.

Nordvästra regionen är en av Rumäniens åtta utvecklingsregioner och består av sex län: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare och Sălaj. Regionen har ett strategiskt läge vid gränsen till Ungern och Ukraina, och med Rumäniens centrala, västra och nordöstra regioner som grannar.

Regionen täcker en yta på 34 159 kvadratkilometer, vilket är 14,32 % av landets totala area, och har en befolkning på 2 730 132 invånare. Fem europavägar korsar regionen, en motorväg håller just på att byggas och det finns hela tre internationella flygplatser. I detta till stor del lantliga och mångsidiga område finns dynamiska städer, välkända universitet och infrastrukturer i näringslivet såväl som härliga byar, vackra landskap och imponerande historiska byggnader.

Landsomfattande sevärdheter

Nordvästra Rumänien är ett av landets mer pittoreska regioner, tack vare inslag som Apusenibergen och det speciella kulturella och folkliga arvet i detta etnografiskt unika område. Det är en multi-etnisk region där rumäner, ungrare, tyskar, armenier, romer och andra grupper lever sida vid sida.

Regionens största städer är Cluj-Napoca – Rumäniens näst största stad (enligt 2011 års folkräkning) – Baia-Mare, Oradea, Zalău, Satu Mare och Bistrița. De ses som både regionala nav för ekonomisk utveckling och städer med särskilt kulturellt och historiskt arv. Det finns tre storstadsområden i regionen: Cluj-Napoca, Oradea och Baia Mare.

Vad gäller regional ekonomi kommer den nordvästra regionen på fjärde plats i Rumänien sett till BNP och femte plats för export, och siktar på att bli en av de mest dynamiskt framväxande regionerna i Central- och Östeuropa. Med en utvecklad

< Oradeas stadshus är en av de många vackra byggnaderna i den historiska rumänska staden

ekonomi baserad på tjänster och industri kan regionen också uppvisa den största specialiseringen på elektriskt maskineri och utrustning, och ett stort antal exportvaror som t.ex. fett och oljor, trä och träartiklar, skor och huvudbonader, möbler och optik, foto- och filmutrustning samt medicinska och kirurgiska instrument och apparater. Regionen har även den högsta koncentrationen av IT-företag utanför landets huvudstad Bukarest.

Rumänien har en av Europas största jordbrukssektorer. Den nordvästra regionen kommer sexa nationellt vad gäller uppodlad mark, något som ger arbete åt över 340 000 personer med odling av ett stort antal olika grödor: spannmål, rotfrukter, jordgubbar, svamp, äpplen, persikor, nektariner och nötter. Regionala fiskodlingar kan åtnjuta en betydande andel (över 25 %) av landets totala värde av fiskeprodukter. För skogsbruk kommer man på fjärde plats, även om sektorn i hela landet har fortsatt mycket låg produktivitet p.g.a. föråldrad utrustning och dåligt vägnät.

Turism är en annan betydande näring i regionen, med kultur-, hälso- landsbygds- och ekoturism, som alla gör det mesta möjliga av regionens skyddade bergsområden och natur- och kulturarv.

Även om antalet personer som tar högre examina och börjar läsa på universiteten har sjunkit (2014), så har regionen fortfarande flest forsknings-, utbildnings- och innovationsenheter efter Bukarest. Av nästan 3 500 anställda inom forskning, utbildning och innovation (2014) var nästan hälften kvinnor, vilket är en bra bit över EU-genomsnittet. ■

LÄS MER

<http://www.nord-vest.ro/>

DEN REGIONALA UTVECKLINGSBYRÅN OCH NORDVÄSTRA RUMÄNIENS REGIONALA UTVECKLINGSRÅD

Nordvästra Rumäniens regionala utvecklingsbyrå är en oberoende regional organisation. Den inrättades som ett offentligt organ med bolagsstatus och arbetar på områden som förknippas med regional utveckling. Byrån har sina egna värderingar och uppdragsförklaring till ledning för verksamheten. Dess främsta mål innefattar att minska de regionala olikheterna, stödja regionens hållbara och ekonomiska utveckling och förbättra det interna, interregionala, europeiska och internationella samarbetet.

Till den regionala utvecklingsbyråns huvudbefogenheter hör att göra upp planer och strategier för regional utveckling. Tillsammans med de regionala planeringskommittéerna har byrån med tiden tagit fram strategiska regionala utvecklingsplaner för programperioderna 2000–2002, 2004–2006, 2007–2013 och 2014–2020.

När det gäller regionala program var den regionala utvecklingsbyrån genomförande myndighet för föranslutningsstöd för Phare, ekonomisk och social sammanhållning och offentliga program från 1999 till 2006.

Från 2007 till 2013 fungerade byrån som mellanliggande organ för det regionala operativa programmet ROP-REGIO, som medfinansierades från strukturfonderna; förvaltningsmyndigheten för ROP 2007–2013 var ministeriet för regional utveckling och offentlig förvaltning (MRDPA).

För perioden 2014–2020 är den regionala utvecklingsbyrån mellanliggande organ för ROP-REGIO 2014–2020, som medfinansieras från strukturfonderna; förvaltningsmyndigheten för ROP 2014–2020 är MRDPA.

Det **regionala utvecklingsrådet** är det beslutsfattande organet på regional nivå och är ett frivilligt partnerskap med lokala samhällen i de sex län som regionen består av.

Satsningar på social sammanhållning

Tidningen *Panorama* bad Marcel Boloş, generaldirektör för nordvästra Rumäniens regionala utvecklingsbyrå, att ge sin syn på vad sammanhållningspolitiken, EU-investeringar och regional finansiering har haft – och kommer att fortsätta ha – för inverkan på hans region.

Hur håller stödet från ESI-fonderna på att förändra livskvaliteten i era städer och er region? Ge några exempel på framgångshistorier.

Nordvästra regionen ligger strategiskt till i Europa och i Rumänien, och är aktivt involverad i framtidens industrier och samtidigt väl rotad i historien. Dynamiska städer, berömda universitet och infrastrukturer för näringsliv och nöjen sam-existerar med pittoreska byar, magnifika vyer och storslagna monument. Regionens främsta mål för perioden 2014–2020 är att få den regionala ekonomin att växa genom multidimensionell och integrerad utveckling, för att minska skillnaderna inom och mellan regionerna och höja den regionala levnadsstandarderna.

Genom Europeiska regionala utvecklingsfondens operativa program ligger fokus nu under den nuvarande budgetperioden 2014–2020 på åtskilliga områden där finansiering är nödvändig för att förbättra livskvaliteten för invånarna i den nordvästra regionens sex län: Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare och Sălaj.

Under perioden från 2014 till februari 2019 startades projekt som beviljats bidrag, och genomförs just nu, på följande områden: i) främjande av teknisköverföring, ii) förbättrad konkurrenskraft för små och medelstora företag, iii) minskade koldioxidutsläpp, iv) stöd till hållbar stadsutveckling, v) hållbart bevarande och nyttjande av kulturarv,

vi) förbättrad väginfrastruktur av regional betydelse, vii) utveckling av hållbar turism, viii) utveckling av hälso- och sjukvårdsrelaterad och social infrastruktur, ix) förbättrad infrastruktur i utbildningsväsendet, och x) stöd till omskapande av små och medelstora städer.

Av de projekt som framgångsrikt slutförts från det regionala operativa programmet 2007–2013 skulle jag särskilt vilja nämna dessa: "Utveckling av nöjeturismen genom inrättandet av den termiska wellness-anläggningen Nymphaea i Oradea", "Återställning av det historiska monumentet över Simion Bărnuțiu och kasinot i staden Cluj-Napoca", samt "Skapande av Tyska centret i Bistrița genom ombyggnad av den historiska Silversmedjan".

Vad har bidragit till att framgångsrikt genomföra EU-investeringarna ute på fältet?

Samarbetet mellan lokala institutioner (länsfullmäktige, stads- och kommunfullmäktige), regionala institutioner som nordvästra Rumäniens regionala utvecklingsbyrå, nationella institutioner (förvaltningsmyndigheter) och EU-institutioner (kommissionen och parlamentet) har varit väldigt viktigt.

< Floden Crişul Repede slingrar sig genom Oradeas centrum

På samma sätt har vi fokuserat på att förstå behoven hos potentiella och befintliga stödmottagare, genom att hjälpa dem föreslå och utföra livskraftiga projekt som hjälper till att uppfylla regionens huvudmål att minska skillnaderna inom och mellan regionerna och höja levnadsstandarden.

Det var dessutom avgörande att skapa direkta förbindelser mellan lokala och regionala institutioner, och den privata sektorn och näringslivets aktörer. För det ändamålet gör nu den regionala utvecklingsbyrån två IT-plattformar tillgängliga för stödmottagare och partner.

På GD Regional- och stadspolitikens övervakningsplattform (<https://regio.nord-vest.ro>) finns realtidsinformation om genomförandefaserna för de projekt som bedöms vara prioriterade ämnen för regionens utveckling.

Slutligen finns plattformen "INNO – Rethinking Business Networks" för regionala investeringar (se sidan 20) (<https://www.inno.ro>) med lösningar på överhängande problem, som tillgång till finansieringskällor, att hitta företagspartner, tekniköverföring, rekrytering och utbildning.

Utifrån din erfarenhet och vision, vilka är de viktigaste budskapen för en sammanhållningspolitik 2021–2027 som står nära områden/regioner med geografiska särdrag?

Jag tror att den modernisering av sammanhållningspolitiken som redan föreslagits av Europeiska kommissionen kommer att föra med sig många fördelar även för nordvästra regionen i Rumänien. Vi har redan välkomnat den minskade byråkratin, de enklare sätten att begära betalningar och det införda

gemensamma regelverket för medel som görs tillgängliga för regionerna.

Utifrån din erfarenhet av att genomföra regionala investeringar, vilka faktorer är viktigast för att bättre stödja den potential och de tillgångar som finns i regioner med geografiska särdrag?

Jag tror att en av de viktiga faktorerna som bidrar avsevärt till att stödja och utnyttja den särskilda potentialen i regioner med geografisk särprägel, är när de lokala, regionala och nationella förvaltningsinstitutionerna i dessa områden förstår vilka fördelar de har och hur de kan använda sig av dessa genom att bevilja bidrag, locka investeringar och främja turismen.

Samtidigt, i de fall där områden med särskilda geografiska drag omfattar regioner i flera medlemsstater, bör det mycket nära gränsöverskridande samarbetet utökas till andra regioner som är grannar med gränsregionerna.

Slutligen bör det finnas ett lokalt arbetssätt för att utveckla regionerna i fråga, som är utformat för att komplettera utvecklingen i grannregionerna och därmed bidrar till att uppnå den sammanhållning mellan regioner som vi alla vill se. ■

FORTSÄTTER GÖRA BRA IFRÅN SIG

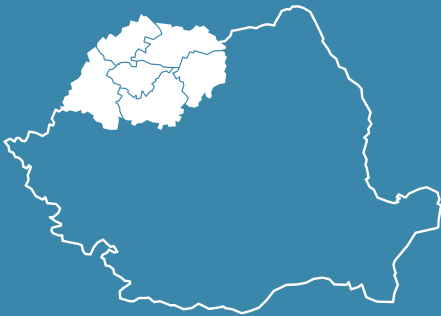
Enligt Emil Boc, borgmästare i Cluj-Napoca, går vägen till välstånd för alla EU-medborgare och konsolidering av Europeiska unionen via sammanhållningspolitiken. Sammanhållningspolitiken måste behandlas som en prioriterad politik som EU:s hela öde hänger på.

I Cluj-Napoca har de flesta av de viktiga projekt som gjort att vi kunnat införa och uppnå de strategiska målen för bättre livskvalitet för våra invånare, varit finansierade genom sammanhållningspolitikens program. För 2021–2027 finns det genom ett nytt samarbetsinstrument – det europeiska stadsinitiativet "city-to-city" – möjlighet att få finansiering av våra projekt för innovation och rörlighet i städer, så att vi kan fortsätta med det arbete vi gjort hittills.

Det är mycket viktigt att sammanhållningspolitiken fortsätter och utökas i framtiden, eftersom den direkt påverkar tillvaron för alla och envar i EU. Att förenkla processerna bör också ses som ett mål, liksom att hålla på "n+3"-modellen för nästa budgetår.

Nordvästra Rumänien

Regionen, som är en sammanslutning av sex län som omfattar ett område på 34 160 km², styrs av principerna om hållbar utveckling, respekt för tradition och historie-, natur- och byggnadsarv samt att använda sig av sin etniska, kulturella och religiösa mångfald.

BEFOLKNING: 2,7 miljoner, som utgör ca 13% av landets totala befolkning. Rumäner utgör nästan 75% av den siffran, tillsammans med ungrare, romer, ukrainare och tyskar.

ARBETSMARKNAD: år 2015 var sysselsättningen 42,33% på nationell nivå och 45,88% på regional nivå. Av dessa var 28,16% anställda inom jordbruket, 23,04% inom industrin, 13,02% inom handeln och 6,48% inom byggbranschen.

EKONOMI: år 2014 låg BNP/capita på 13 100 PPS/invånare, vilket är 48% av EU-snittet och 4:e i Rumänien som helhet. Den internationella handelsexporten per sektor varierade från maskiner och mekaniska anordningar, elektrisk utrustning, ljud- och bildinspelare, med 34% av regionens totalexport, via diverseartiklar och möbler, basmetaller, textilier och kläder till plast- och gummiartiklar på 6%. Det fanns också en jämförelsevis regional fördel för sådana produkter som fetter och oljor, trä, textilier, skor, elektriska maskinerier och utrustning samt möbler.

HÖGRE UTBILDNING, FORSKNING OCH INNOVATION: endast 3,49% av befolkningen har genomgått högre utbildning. År 2014 sjönk antalet studenter (vid regionens åtta ackrediterade offentliga högre institutioner/universitet) med 9,26% till 90 418, att jämföra med ett fall på 7,56% på nationell nivå (2005–2014). Regionen har emellertid det näst största antalet inrättningar för forskning, utveckling och innovation i Rumänien; det rörde sig om 9% av den nationella utgiften för FoUoI 2013.

Andelen innovativa företag har sjunkit avsevärt från 27% av det totala antalet företag 2004–2010 till bara 12% år 2012, vilket är på sista plats på nationell nivå.

År 2014 var 3 485 personer anställda inom forskning, utveckling och innovation, varav 2 280 forskare. Nästan hälften av alla anställda i FoUoI är kvinnor (48,6%), vilket är mycket högre än EU-snittet (35%).

Det finns 26 små och medelstora företag per 1 000 invånare i regionen, att jämföra med 23 i Rumänien och 44 i EU-28. Bland de stödjande strukturerna finns 15 ackrediterade industriparter som hyser 178 företag med sammanlagt 10 000 anställda. Det finns också en teknologipark – Liberty Park, ett privat initiativ vars syfte är att underlätta förbindelser och kommunikation mellan företag på besläktade områden. Tetapolis Park är baserad på ett partnerskap mellan lokala myndigheter och högskolor i Cluj-Napoca; och Hanna Instruments är en privat vetenskapspark som ägs av ett multinationellt företag som utvecklar laborieutrustning och analytiska instrument. I regionen finns också tre företagsinkubatorer och fyra större logistikparker, och man har understött klusterinitiativ i aktiviteter och projekt på områdena vatten, IKT, möbler, energi, jordbruk och kosmetika.

ANDRA VIKTIGA SEKTORER: över 340 000 arbetstagare i regionen finns inom jordbruket, där spannmålsgrödor, rotfrukter, jordgubbar, svamp, frukt och nötter dominerar. Regionens fiskodlingar innehar 25% av det totala värdet av Rumäniens fiskprodukter, och skogsbruket kommer fyra sett till nationell skogsbruksarea. Turismen är en väldigt stor attraktion i regionen, då besökarna kommer för att se det stora antalet museer, slott, borgar och religiösa platser samt stadsarkitekturen. Med 14 certifierade semesteranläggningar, hälsocenter och spa är hälsoturism en annan stor attraktion, samtidigt som landsbygdsturismen frodas i de utbredda naturskyddade områdena i bergsområdena Maramuresului, Apuseni och Rodnei.

ORADEAS FÄSTNING UPPGRADERAD TILL EUROPEISKT TURISTKOMPLEX

Syftet med att återuppliva fästningen i Oradea i Bihors län var att åter sätta detta viktiga monument – och dess tusenåriga historia – på den nationella, regionala och internationella turistkartan. Tack vare finansiering på ca 36 780 329 rumänska leu (ca 7 725 158 euro), varav 23 197 387 leu (4 871 953 euro) från Eruf, har fästningen blivit ett representativt centrum för kulturarv och turism i regionen. Platsen inhyser nu kontoren för de lokala myndigheterna, lokala och kulturella institutioner och icke-statliga organisationer, som alla är stödmottagare i projektet tillsammans med Oradeas invånare och besökare.

Dessutom drar renoveringsprojektet till sig ytterligare intäkter regionalt och lokalt, och skapar nya arbetstillfällen på kultur- och turismområdet och anknutna ekonomiska sektorer. Vid projektets slut 2015 hade 119 jobben skapats eller behållits, och 19 kulturturismposter hade inrättats. År 2018 hade antalet turister på platsen ökat med 300%, vilket ger ytterligare inkomstflöden regionalt och lokalt och skapar nya arbetstillfällen inom kultur och turism och de ekonomiska sektorer som har anknytning till dem.

FYLLER SITT SYFTE: HÄLSOSPA-KOMPLEKET NYMPHAEA I ORADEA

En känsla av välbefinnande började sprida sig långt utanför staden Oradea i Bihors län när projektet Nymphaea avslutades 2016. Förutom att det blivit en utmärkt attraktion för lokalbefolkningen har besökare och företag längre bortifrån kunnat avnjuta vad som är den största vattenparken i denna del av Europa.

För den som är ute efter antingen en adrenalinkick eller en lugn, avkopplande och läkande miljö, eller kanske båda, så har Aquapark Nymphaea använt den senaste tekniken på sin sju hektar stora anläggning för att skapa en fascinerande värld fylld av nöjen och vatten. Till attraktionerna hör 10 vattenrutschbanor, 15 sim- och avkopplingspools, lekrområden för barn, sex bastur, massagesalonger, ett turkiskt bad, sportbanor och restauranger.

Med en budget på 88 342 934 rumänska leu (18 555 966 euro), varav 32 343 888 leu (6 793 663 euro) från Eruf, har projektet ökat genomsnittsantalet turister till Nymphaea-komplexet med 100% och skapat 50 nya arbetstillfällen.

www.aquapark-nymphaea.ro

INNO.RO – RETHINKING BUSINESS NETWORKS

Syftet med en internetplattform, utvecklad av avdelningen för regionala investeringar och innovativa finansiella instrument vid nordvästra Rumäniens regionala utvecklingsbyrå, är att skapa ett dynamiskt online-ekosystem som kan hitta och skapa utvecklingsmöjligheter för sina medlemmar.

En mogen och konkurrenskraftig miljö behöver digitala kommunikationsnoder som den snabbt och enkelt kan dela information och resurser med. Att bilda ett community för yrkespersoner via en onlineplattform och tillhandahålla verktyg och lösningar anpassade till nutida teknik är därför ett naturligt svar på befintliga marknadsbehov.

Plattformen framkom ur behovet av ett online-ekosystem där intressenter i en högpresterande och innovativ företagsmiljö, nystartade företag, forskare, lokala myndigheter, stora företag, banker och utvecklare skulle kunna ta kontakt snabbt och effektivt.

INNO är vår regionala lösning för att bemöta en global utmaning: hur kan vi använda de senaste företagslösningarna för att utnyttja potentialen med kapital och mänskliga resurser i en konkurrenskraftig miljö? Den förvandlar en företagsmiljö till ett företagscommunity. Den dynamiska digitala noden och onlinehubben kombinerar företagsmässiga, ekonomiska, akademiska och administrativa lösningar för 2000-talet. Varje modul har särskilda verktyg och lösningar för att redan idag tillgodose behoven på morgondagens marknad. Det finns sex olika moduler, ett antal resurser och ett urval profiltyper, alla tillgängliga för många slags användare. Det finns vägledning om tillgång till finansieringskällor, att hitta lämpliga affärspartner, rekrytering och utbildning, effektiv tekniköverföring, accelererad innovation och mycket mer.

Parallellt med plattformen har vi utvecklat mobilappen INNO (finns på App Store och Google Play), där vi inledningsvis kommer att ge användarna nyheter på de områden som omfattas av INNO.RO och meddelanden från plattformen. Appen kommer att utvecklas kontinuerligt, och i framtida versioner kommer användarna att hantera all aktivitet på plattformen.

Den nuvarande modellen är bara det första steget mot att utveckla det online-ekosystem som behövs. Rekommendationer från användarna eller förslag till förbättringar uppmuntras. Vi vill uppmana dig att skapa ett konto, använda plattformen och ge oss feedback!

www.inno.ro

HYRCYKELSTATIONER MED SJÄLVSERVICE TAR ÖVER VÄGARNÄ I CLUJ

I Cluj län har Cluj-Napocas kommun och samhällena Florești och Apahida gått ihop och tagit fram ett sammanhängande nätverk av stigar och leder som omfattar ungefär 52 kilometer. För att stödja projektet kördes en kampanj för att främja

cykeln över hela storstadsområdet. Totalbudgeten på 14 422 085 leu (3 031 224 euro), varav 8 926 309 leu (1 876 114 euro) från Eruf, användes för att skapa 10,81 kilometer nya cykelstigar och 50 hyrcykelstationer med självservice. Dessutom framställde projektteamet och delade ut 30 000 broschyrer och en reklamfilm.

Förmånstagare till initiativet är sådana som invånarna i storstadsområdet, cyklistkretsarna, studenter och andra grupper som bor i tillfälliga boenden samt näringslivet. Följden har blivit att 6 000 användare anmält sig till systemet på bara ett år.

www.primariaclujnapoca.ro; www.clujbike.eu

CENTRAL PARK "FÖRGRÖNAR" KVALITETEN PÅ STADSLIVET I BAIJA MARE

I Maramureş län har invånarna i kommunen Baia Mare och angränsande distrikt varit de främsta förmånstagarna till regionens nya centrala allmänna park, som utvecklats genom att området återanvänts, modellerats om och utökats till ett nöjes- och rekreationsområde. Eruf stödde projektet med 10 114 404 rumänska leu (2 124 795 euro) av totalbudgeten på 15 921 814 leu (3 344 795 euro), med målet att gynna både lokala samhällen och besökare i området.

Parken och kaktusutställningscentret utvecklades genom att man planterade träd, häckar och plantor, byggde fyra musikestrader, tre pergolor och en lekplats, anlade gångstigar och ett bevattningssystem, allt i syfte att öka grönområdesytan per invånare. De nya anläggningarna är särskilt tilltalande för konstnärer i vardande, som kan ställa ut sina verk i tre särskilt utsedda områden, och för skolbarn som kan lära sig botanik och ekologi under undervisningspassen som hålls i parken.

www.baiamare.ro

DE GRÄVER DJUPT FÖR ATT ÅTERSKEPPA ORADEAS STADSTRÄDGÅRDAR I PIAȚA UNIRII

Piața Unirii – eller Unionstorget – är ett symboliskt område i kommunen Oradea med många överdådiga landmärken att visa upp. Arbetet som utförts under detta projekt har förändrat bilden av torget, till förmån för invånarna, besökarna och turisterna, och för de institutioner och företag som har kontor här.

Efter den storskaliga ombyggnaden 2015 har Unionsstorget blivit stadens historiska och kulturella centrum, där tiotusentals turister lockas till dess historiska monument och palats och till de moderna restaurangerna och caféerna. Finansieringen från Eruf stod för 14 378 829 rumänska leu (3 022 028 euro) av totalbudgeten på 24 084 363 leu (5 061 517 euro), så att det kunde skapas 11 nya permanenta jobb och den centrala platsen kunde bli mer lockande för kulturevenemang och ekonomiska verksamheter.

www.oradea.ro

Sammanhållningspolitiken stöder ren energi på EU:s öar

Öar, där omkring 15 miljoner européer bor, har potentialen att vara föregångare i omställningen till ren energi genom att ta till sig ny teknik och införa nyskapande lösningar. EU ger stöd – och erbjuder nya möjligheter till tillväxt och jobb.

Europeiska kommissionen agerar för att utveckla och stödja de europeiska ösamhällenas möjligheter till ren energi.

I Parisavtalet erkänns det att öar är särskilt utsatta för klimatförändringar och överberoende av fossila bränslen och importerad energi. Det finns över 2 200 bebodda öar i EU. Trots att de har tillgång till förnybara energikällor som vind-, sol- och vågkraft är många beroende av dyra importerade fossila bränslen för sin energiförsörjning.

Många av Europas öar är små isolerade system och utgör små marknader. Men samtidigt har öar, där omkring 15 miljoner européer bor, potentialen att vara föregångare i omställningen till ren energi genom att ta till sig ny teknik och införa nyskapande lösningar.

När det gäller energipolitik är öar och öregioner faktiskt ett specialfall på grund av sin isolering och sina möjligheter att testa och visa upp nya lösningar.

» Öar har potentialen att vara föregångare i omställningen till ren energi genom att ta till sig ny teknik och införa nyskapande lösningar. »

Tar initiativet

Genom initiativet Clean Energy for EU Islands, inom ramen för strategin för energiunionen, finns en långsiktig ram för att hjälpa öar att skapa sin egen hållbara lågkostnadsenergi. Detta kommer att leda till följande:

- › **Minskade energikostnader**, en mycket högre produktion av förnybar energi och konstruktion av energilagransanläggningar och system för efterfrågerespons, med hjälp av den senaste tekniken.
- › **Bättre energitrygghet för öarna**, som blir mindre beroende av import.
- › **Förbättrad luftkvalitet**, lägre växthusgasutsläpp och mindre inverkan på öarnas naturliga miljöer.
- › **Skapande av nya arbetstillfällen** och affärsmöjligheter, som stärker öarnas ekonomiska självförsörjning.

Initiativet Clean Energy for EU Islands startades i maj 2017 på Malta, där Europeiska kommissionen och 14 EU-medlemsstater¹ skrev på en politisk deklaration. Andra medlemsstater har också bjudits in att gå med.

Ett särskilt sekretariat för initiativet inrättades 2018 och ger nu omfattande vägledning till öar om hur de ska dra igång och komma vidare med sin omställning till ren energi. Detta görs i form av en metodik med engagemang av intressenter, stöd till att göra upp omställningsagendor, kapacitetsuppbyggnad, tekniskt stöd till utveckling av projekt och finansplaner samt möjligheter till nätverkande och community-uppbyggnad.

Efter en ansökningsomgång var det 26 pilotprojekt som i februari 2019 valdes ut att få stöd för att göra upp agendor för omställning till ren energi. I en första fas kommer sex öar – **Aranöarna** (Irland), **Cres-Lošinj** (Kroatien), **Sifnos** (Grekland), **Culatra** (Portugal), **Salina** (Italien) och **La Palma** (Spanien) – att ta fram och publicera sina agendor till sommaren 2019. De andra 20 öarna, som finns i Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Kroatien, Italien, Portugal, Finland, Sverige och Storbritannien, kommer att göra detsamma till sommaren 2020.

De 26 öarna valdes utifrån sin potential att inrätta en omställningsprocess av hög kvalitet med stöd från sekretariatet. För att fungera som inspirerande exempel för så många europeiska öar som möjligt under kommande år, var man särskilt noga med att ta med öar som omfattar många olika förutsättningar sett till geografi och bakgrund.

EU-finansieringen för investeringar i ren energi, även på öar, finns till exempel att få genom sammanhållningspolitiken, Horisont 2020, LIFE-programmet, Europeiska fonden för strategiska investeringar och fonden för ett sammanlänkat Europa.

Skräddarsytt stöd från sammanhållningspolitiken

Initiativet Clean Energy for EU Islands passar väldigt bra med sammanhållningspolitikens övergripande mål med ekonomisk, social och territoriell sammanhållning i EU. Politiken utgör ett viktigt bidrag till att verkställa energiunionen på fältet, däribland på EU:s öar.

1) Estland, Grekland, Spanien, Tyskland, Danmark, Frankrike, Kroatien, Irland, Italien, Cypern, Malta, Portugal, Sverige, Finland

FÖRNYBARA KÄLLOR VÄRMER UPP PÅ AGIOS EFSTRATIOS ("AI STRATIS") I GREKLAND

Målet med Green Island-projektet på Ai Stratis, medfinansierat av Europeiska regionala utvecklingsfonden, är att minst 85% av öns energiförbrukning ska komma från källor som härrör från vindkraft- och solcellssystem. Som många andra grekiska öar långt från fastlandet är Ai Stratis inte ansluten till det nationella elnätet. Hittills har man förlitat sig på det offentliga elbolagets dieselgeneratorer. Nu kommer både vindkraft- och solcellssystem att installeras på ön.

En stor turbin och en solcellspark kommer att alstra elektricitet, vars överskott ska omvandlas till värmeenergi som sedan lagras i tankar. Genom att det byggs ett nytt uppvärmningsnät kommer systemet att ge värme till öns hus och byggnader. Projektet, som inleddes 2017 och har en total budget på 8,5 miljoner euro, förväntas vara färdigställt 2022 (liksom testkörningen). Så här långt har lagstiftning gjorts för att benämna projektet som ett pilotprojekt, studier av hybridstation och fjärrvärme har utförts och samråd har hållits med de relevanta intressenterna om frågor om sammankoppling, förvaltning och prissättning.

Det innefattar investeringar i energieffektivitet, förnybar energi, smart energiinfrastruktur och en riktning mot en utsläppsnål transportsektor, plus koldioxidsnål forskning och innovation. Dessa investeringar bidrar till energiunionens mål och hjälper medlemsstaterna att uppnå EU:s klimat- och energimål, och dessutom gynnar de regional utveckling, konkurrenskraft, tillväxt och sysselsättning, plus att de bemöter energifattigdom och gör energiförsörjningen tryggare. Allt detta är också viktiga förmåner för öar.

Till själva sin karaktär ger sammanhållningspolitiken ett strukturellt och långsiktigt svar på de utmaningar som olika regioner möter, inklusive öar. Programmen gör det möjligt att arbeta på ett skraddarsytt sätt, framtaget i samarbete med de viktiga aktörerna på fältet, och även att anpassa sig till förändrade omständigheter.

Något annat som kan vara särskilt viktigt för många öar är att sammanhållningspolitiken lägger särskilt fokus på platsbaserad innovation, där man bygger på strategier för smart specialisering. På så sätt är det den EU-politik som aktivt stöder territoriell sammanhållning och satsar långsiktigt på områden med geografisk särprägel.

EU:s makroregionala strategier, som omfattar Alpregionen, Östersjöregionen, Donauregionen och Adriatiska och Joniska regionen, kan tillsammans med det europeiska territoriella samarbetet – Interreg – också spela en viktig roll genom att ytterligare lyfta fram och ge stöd till energifrågor, däribland utbyte av kunskap och erfarenheter öar emellan.

Att leverera energiprojekt av hög kvalitet ute på fältet är nyckeln till framgång, inte minst för att få fram konkreta förbättringar för medborgare och företag och snabbt minska koldioxidutsläppen på EU:s öar. I detta sammanhang kan arbetet inom Clean Energy for EU Islands vara särskilt användbart. Utvecklingen av agendor för omställning till ren energi, kapacitetsuppbyggnad och tekniskt stöd till deltagande öar, samt utbytet av erfarenheter och idéer, innebär att detta kan bli ett effektivt redskap för att inrätta en kanal för goda projekt som kan ansöka om medfinansiering från sammanhållningspolitiken.

Exempelvis arbetar man på **Menorca** i Spanien för att ytterligare förbättra och uppdatera sin strategi för koldioxidminskning för 2030, och man kommer att få stöd från sekretariatet då man är en av pilotregionerna som nämns ovan. Strategin för koldioxidminskning är långt framskriden och har som syfte att uppnå en andel på 85% förnybara källor i elektricitetsproduktionen till år 2030 samt avsevärt minskad användning av fossila bränslen och fossil elektrifiering av transporter och byggnader. Detta i kombination med ett omfattande antal åtgärder för att göra elsystemet lämpligt

PÅ VÄG MOT RENARE TRANSPORTER PÅ GOTLAND

Projektet Hållbara transporter, medfinansierat av Europeiska regionala utvecklingsfonden, har som syfte att förbättra energieffektiviteten och minska växthusgasutsläppen på Gotland. Framför allt ska man fokusera på det nationella målet att minska transportsektorns klimatpåverkan med 70% i Sverige till år 2030. Projektet vill nå ut till små och medelstora företag som arbetar direkt med vägtransporter eller med maskiner som används för industrieller byggnadsändamål. Målet är att dessa företag ska kunna förbättra sitt arbete för energieffektivitet, genom att det ordnas föreläsningar, workshoppar och rådgivning om energieffektivitet. En annan del av projektet är inriktad på vidare utnyttjande av kollektivtrafik, däribland förbättrade lösningar för intermodal rörlighet. Den totala budgeten för projektet, som pågår från 2018 till 2021, är omkring 1 miljoner euro. På längre sikt syftar Hållbara transporter till att kunna minska klimatpåverkan från transporter på ön, genom förbättrad energieffektivitet och mer användning av förnybar energi.

<https://klimatsynk.se/projektportfoljer/hallbara-transporter/hallbara-transporter.html>

SAMARBETE MELLAN SICILIEN OCH MALTA FÖR ATT ÖVERBRYGGA KLYFTAN I FÖRNYBAR ENERGI

I projektet "Renewable Energy Scenarios in Islands", medfinansierat av Europeiska regionala utvecklingsfonden, definierades gemensamma strategier för att överbrygga den klyfta som skiljer Sicilien och Malta från Europagenomsnittet sett till användning av förnybar energi, och uppmuntra till teknisk omställning och god praxis. Dessutom vidtogs åtgärder för att jämföra och utvärdera energistrategier ur miljömässig och socioekonomisk synvinkel, och identifiera och genomföra en åtgärdsplan för bättre spridning av förnybara källor.

I projektet skapades en miljörelaterad och socioekonomisk databank kopplad till användningen av förnybara energikällor, och en atlas för förnybar energi för att kartlägga installationer och god praxis på Maltas territorium och i provinserna

Agrigento och Ragusa på Sicilien. Ett utbyte och spridning av god praxis blev också följden av två rundturer om förnybar energi, där de mest framträdande anläggningarna för förnybar energi förevisades för högskolestudenter och forskare. Ett energiforum, en workshop som ordnades under en plenarsession samt fyra intressentgrupper med entreprenörer, ingenjörer, politiker och medborgare ledde också till strategier för att genomföra förnybar energi. Slutligen inrättades det i varje område ett utbytesnätverk för idéer om förnybar energi, där partner sammankopplades över gränserna, för att informera och höja medvetenheten om förnybar energi. Projektet pågick från 2011 till 2012, med en total budget på 0,6 miljoner euro.

<https://bit.ly/2TLqZ76>

för en så hög andel förnybar energi, t.ex. batterilagring. Syftet är också att åstadkomma ett antal extra fördelar, däribland försörjningstrygghet, social delaktighet, fördelar för den lokala ekonomin och sysselsättningen, miljömässig hållbarhet och integrering i öns landskap och arv, då Menorca är ett av Unescos biosfärområden.

Kommissionen stöder också insatserna mer direkt, då de håller diskussioner om hur man går vidare med strategin, maximerar användningen av tillgängliga EU-medel, däribland Europeiska regionala utvecklingsfonden, och utnyttjar privata investeringar. Ett gemensamt besök av representanter från kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik respektive energi ägde rum i januari 2019 för att stödja arbetet, och utbytena kommer att fortsätta.

Sammanhållningspolitiken är en av de viktigaste finansieringskällorna för att de yttersta randområdena ska uppnå sin energiomställning. Efter åtagandet – i meddelandet om att inrätta en strategi för de yttersta randområdena som antogs i okto-

ber 2017 – att den goda praxis som utvecklats av de yttersta randområdena ska integreras inom EU och internationellt genom initiativet Clean Energy for EU Islands, så intar nu dessa områden en framträdande roll i detta initiativ.

Exempelvis stod **Kanarieöarna** värd för det andra Clean Energy for EU Islands-forumet under sin ordförandeperiod för presidentkonferensen för de yttersta randområdena. Där kunde alla dessa områden presentera god praxis på energiområdet. Ett annat exempel är att ön Réunion har experimenterat, vid sidan av representanter för kommissionen och den franska nationella förvaltningen, med ett nytt förvaltningsverktyg som också föreslås i meddelandet, för att få fart på sin energiomställning.

Satsningar på energiomställning

Om man ser framåt är kommissionens förslag till sammanhållningspolitik under nästa budgetperiod, 2021–2027, att betona prioriteringar som kommer att hjälpa Europa att förbli konkurrenskraftigt och anpassa sig till globalisering och tekniska förändringar, däribland svårigheterna som är kopplade till omställning till ren energi.

För att främja och få igång en ren och rättvis energiövergång kommer betydande summor ofrånkomligen behöva koncentreras på ett politiskt mål om ett grönare, koldioxidsnålt Europa, inklusive investeringar i system för energieffektivitet, förnybar energi och smart energi, elnät och lagring lokalt.

I förslaget ges också betydande stöd för att bemöta de större utmaningar som är kopplade till strukturell omvandling, som omställningen till ren energi. Hit hör stöd till ekonomisk diversifiering – t.ex. stöd till små och medelstora företag, företagsinkubatorer, innovation och samarbete mellan industrier och forskare, kapacitetsuppbyggnad och kompetens, plus hållbara transporter och social inkludering.

På alla dessa sätt hjälper sammanhållningspolitiken medlemsstater och regioner, inklusive öar, att på ett målinriktat och skräddarsytt sätt förutse och hantera konsekvenserna av de strukturella förändringarna i samband med omställningen till ren energi och andra aktuella utmaningar. De olika lokala förutsättningarna gör att universallösningar inte alltid passar, och stödet behöver vara platsbaserat och innehålla svar på lokala behov. Sammanhållningspolitiken kan stödja en större insats för att främja diversifiering och en förflyttning uppåt i värdekedjan i EU:s regioner, baserat i synnerhet på sina strategier för smart specialisering.

När nu nästa generation program inom sammanhållningspolitiken ska börja förberedas, betonas i den europeiska planeringsterminens landsrapporter för 2019, och i deras särskilda bilaga med investeringsriktlinjer för sammanhållningspolitiska medel 2021–2027, att ren energi på öar i relevanta fall är av stor betydelse.

Öar i hela EU uppmanas att utforska alla de möjligheter som finns till sammanhållningspolitiskt stöd för att minska deras koldioxid, såväl under den nuvarande perioden som nästa. ■

LÄS MER

<https://europa.eu/!Cq49rt>

<https://euislands.eu/clean-energy-islands-start>

Missnöjets geografi i EU

Inför nästa val till Europaparlamentet, som ska äga rum 23–26 maj, finns det en växande oro för den allt större besvikelsen på EU. I den här artikeln, som är den första i en serie artiklar i *Panorama* om anti-EU-röstande, uppmärksammas några av skälen bakom medborgarnas misstro mot EU och ländernas regeringar.

Under det senaste årtiondet har EU-motståndarpartier fördubblat sitt röstantal. Partier som motsätter sig eller kraftigt motsätter sig EU-integration, enligt definitionen i undersökningen Chapel Hill Expert Survey¹, har ökat sitt antal röster i de nationella valen från 9% år 2008 till 18% år 2018 i EU-28.

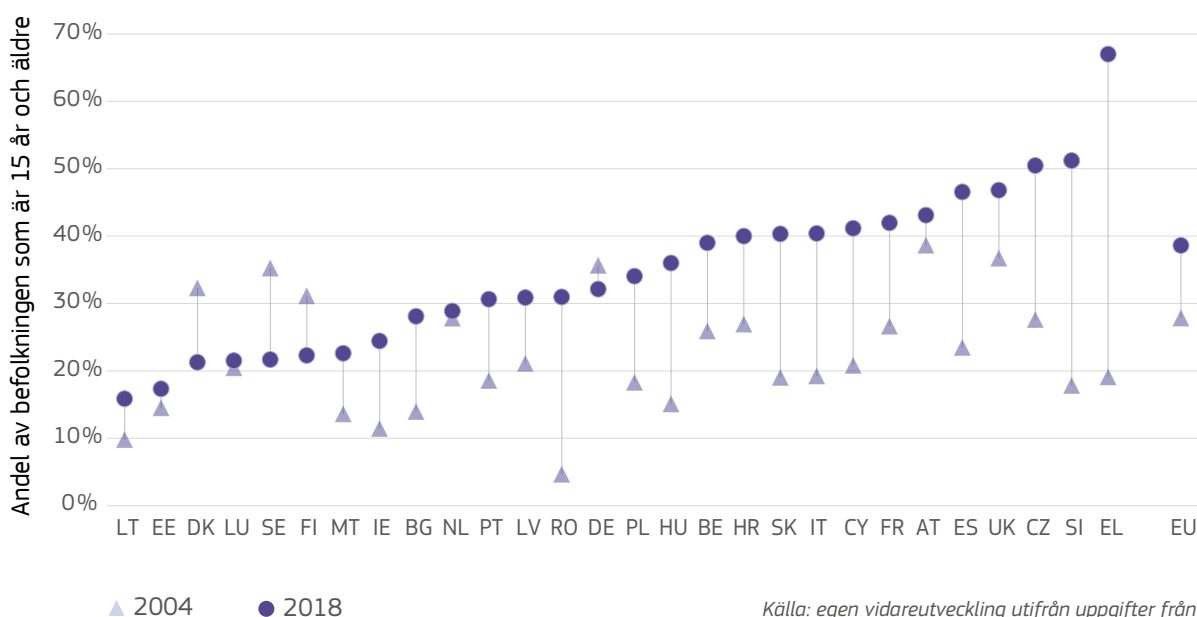
Detta beror inte på förändringar i några få stora medlemsstater. Tvärtom har hälften av medlemsstaterna fått se fler röster gå till anti-EU-partier sedan 2008. I tio medlemsstater har ökningen skett med över 10 procentenheter. Den här snabba ökningen kan också få inverkan på Europaparlamentsvalet i maj 2019.

Anti-EU-partiernas uppgång återspeglas av en ökande besvikelse på EU. Andelen av befolkningen i EU som tenderar att misstro EU ökade från 29% år 2008 till höga 47% år 2013, men sjönk lite igen till 39% år 2018. Det senaste årtiondet har antalet personer som tenderar att misstro EU ökat i 21 av 28 medlemsstater. I tolv medlemsstater låg denna ökning på över 10 procentenheter, medan det i tre medlemsstater – Tjeckien, Grekland och Slovenien – var en majoritet av befolkningen som inte litade på EU 2018.

Nationell misstro

Hög misstro är inget unikt för EU. Folk har också en tendens att inte lita på sina egna regeringar. I tolv medlemsstater litar majoriteten inte på den nationella regeringen. Misstron mot den nationella regeringen är i praktiskt taget alla medlemsstater större än den mot EU som helhet. Ändå används sällan misstro mot nationella regeringar för att förespråka en splittring av landet, men misstro mot EU används av många partier för att argumentera för att radikalt minska unionens roll eller helt lämna den.

Andel av befolkningen som tenderar att inte lita på EU, 2004–2018

Källa: egen vidareutveckling utifrån uppgifter från Eurobarometer

1) <https://www.chesdata.eu/>

För att förstå varför folk röstar på partier som är mot EU-integrationen, har röster samlats in från det senaste nationella valet i över 63 000 valdistrikt i EU-28. Med hjälp av forskning om populism i Europa och USA testades i detta arbete om faktorerna därifrån var kopplade till anti-EU-röstande.

Forskningen om populism visar på ett antal individuella egenskaper. Äldre, manliga arbetarklassväljare med låga inkomster och få möjligheter att hantera den moderna ekonomins utmaningar brukar rösta mer på populisterna. Det syns också att mindre städer och landsbygdsområden brukar rösta mer populistiskt, liksom områden på nedgång.

Även om det finns en stark koppling mellan populism och motståndet mot EU-integration, så är det inte samma sak. I Chapel Hill Expert Survey-undersökningen identifieras vilka partier som använder sig mycket av en retorik mot eliten och etablissemangen, vilket är ett huvuddrag hos populismen. Partier med en sådan retorik motsätter sig inte alltid EU-integration. Exempelvis placerar sig Podemos i Spanien högt när det gäller att använda anti-elitretorik, men de är i någon mån för EU-integration. Andra partier som i viss mån är mot EU-integration, som de brittiska konservativa eller nederländska Christen Unie, använder inte anti-elitretorik.

Många av drivkrafterna bakom populistiskt röstande ökar också anti-EU-röstandet. Områden med långvarig ekonomisk nedgång, låg sysselsättning, en låg andel högskoleutbildade, låg befolkningstäthet och en hög andel personer över 65 år röstar ofta mer på partier som är mot eller kraftigt mot EU-integration.

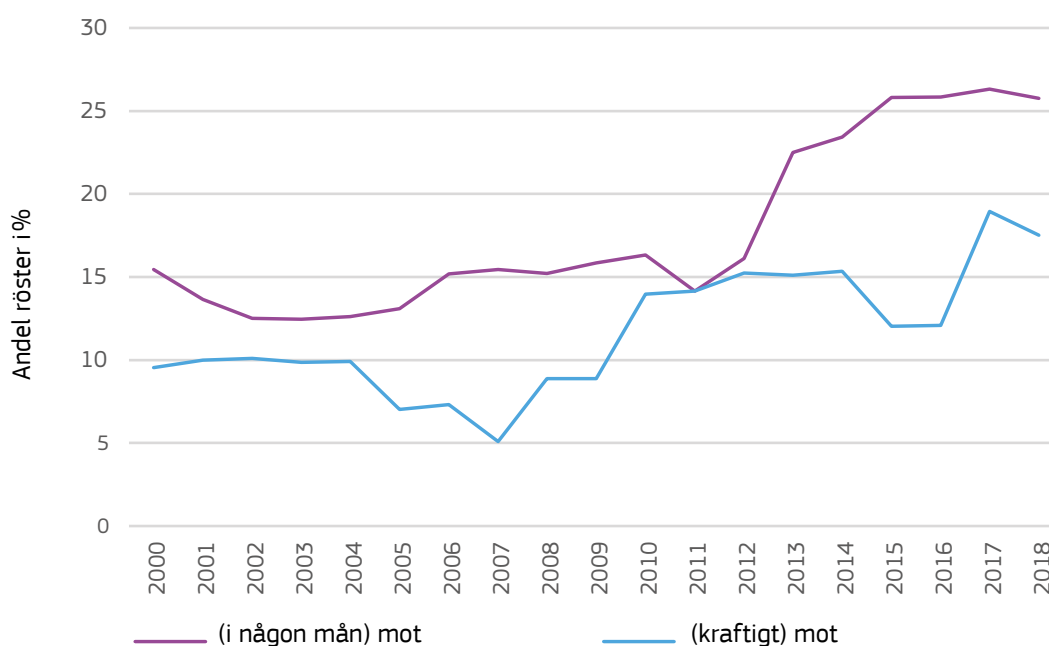
Bekymmer för framtiden

Mest överraskande var hur den ekonomiska utvecklingsnivån påverkade: regioner med högre BNP per capita röstar mer på EU-motståndarpartier. Eftersom områden med låga inkomster röstar mer populistiskt, var förväntningen att låg BNP per capita skulle öka på anti-EU-röstandet. Men det är alltså inte de fattigaste områdena som röstar mot EU, utan sådana områden som tidigare låg bättre till men har sjunkit i förhållande till resten av landet. Dessa områden kanske saknar kompetensen och näringarna för att nå välstånd i en mer innovations- och teknikfokuserad ekonomi. Därför blir de boende i sådana samhällen oroad över sitt områdes framtid.

Detta stöds av att områden med minskande andel jobb i industrin också tenderar att rösta mer mot EU. Kombinationen av relativt hög BNP per capita och långvarig ekonomisk nedgång

Andel röster på partier som motsätter sig EU-integration i EU-28, 2000–2018

Källa: egen vidareutveckling utifrån uppgifter från CHES och nationella källor

kan vara en särskilt framgångsrik grogrund för missnöje och rentav förbittring. Vissa populistiska politiska partier har uttryckligen siktat in sig på f.d. industrialiserade områden, då de med rätta förväntat sig att kunna plocka fler röster där.

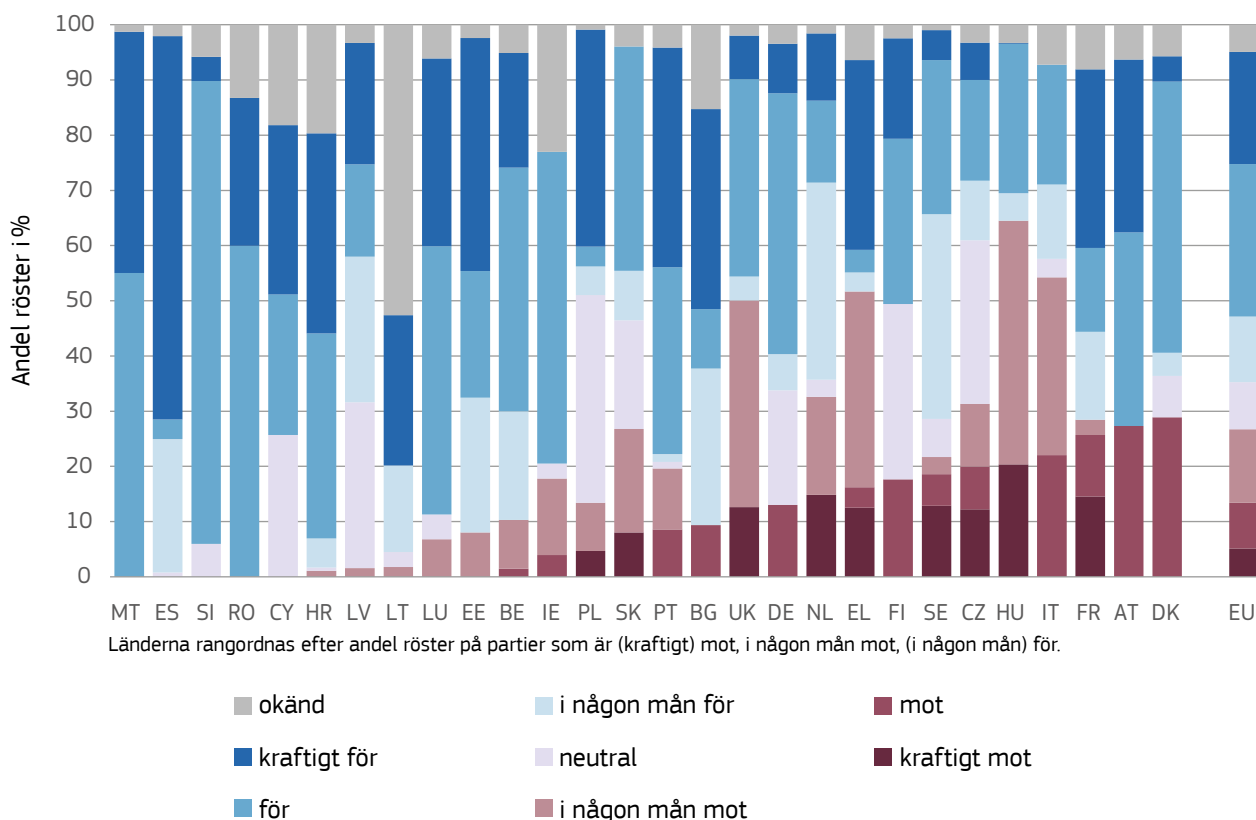
I kommande nummer av *Panorama* kommer det att finnas artiklar där vi tittar mer i detalj på fattigdomens, befolkningsfördelningens, migrationens och EU-politikens effekter. ■

Andra överraskande resultat var att befolkningsminskning och fallande sysselsättning minskade anti-EU-röstandet snarare än att spä på det, och att nettomigrationen hade liten till ingen effekt på anti-EU-röstandet.

För mer information om missnöjets geografi i EU, se artikeln och de interaktiva kartorna på:

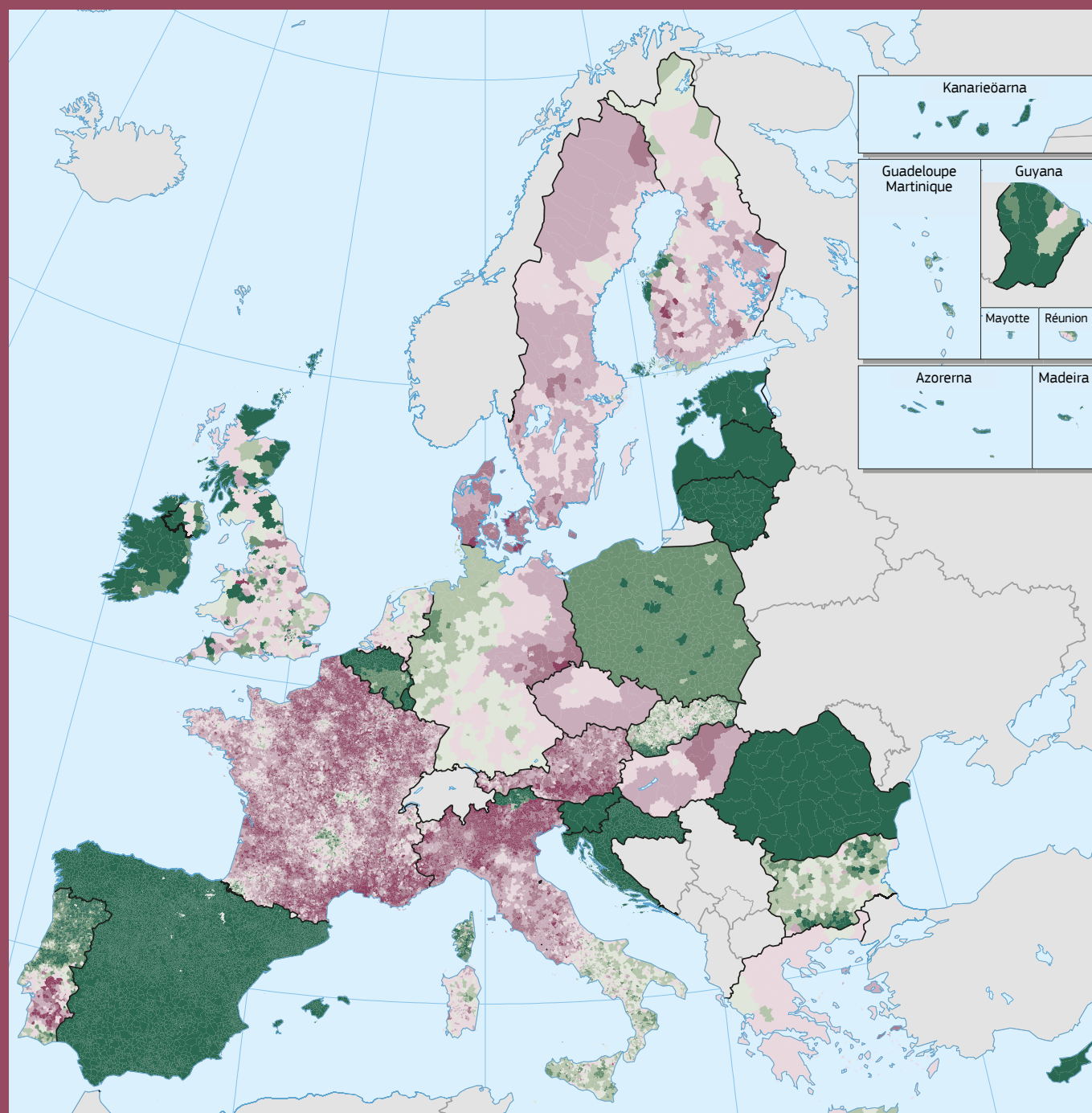
https://ec.europa.eu/regional_policy/mapapps/elections/EUdiscontent.html

Röster efter partiers inställning till EU-integration, 2013–2018

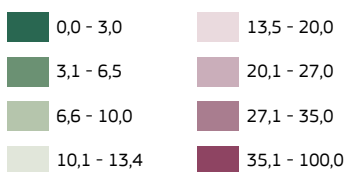

Källa: Egen vidareutveckling utifrån uppgifter från CHES och nationella källor

Andel röster på partier som motsätter sig eller kraftigt motsätter sig europeisk integration (2013–2018)

% av giltiga röster

Källor: nationella myndigheter, CLEA, Chapel Hill Expert Surveys 2014 och 2017, Eurogeographics, GD Regional- och stadspolitik
 2018: IT
 2017: BG, CZ, DE, FR, MT, NL, AT
 2016: IE, ES, HR, CY, LT, RO, SK
 2015: DK, EE, EL, PL, PT, FI, UK
 2014: BE, LV, HU, SI, SE
 2013: LU
 Genomsnitt i EU-28 = 13,4%

© EuroGeographics-förbundet för de administrativa gränserna

MEDIPROGRAMMET YOUTH4REGIONS

Mediaprogrammet Youth4Regions stöder utvecklingen av nästa generations journalister specialiserade inom regionalpolitik. Det uppmuntrar dessa unga européer att kommunicera kring EU-finansierade projekt.

Nedan presenterar vi de två återstående vinnande texterna i YOUTH4REGIONS bloggävling för unga journalister.

Ungdomar delar tillvaro med unga flyktingar i Flandern

Paula studerar just nu journalistik i Valladolid, Spanien. Hon är mycket intresserad av sociala frågor och skulle vilja specialisera sig på internationell journalistik. Hon delar också med sig av sitt kulturintresse genom att skriva bokrecensioner på sin blogg (lavozaiceda.com).

I projektet CURANT i Antwerpen i Belgien tar man in ungdomar mellan 17 och 22 år för att leva tillsammans med lokala invånare i samma ålder, för att underlätta integrationen. Att gå upp på morgonen och äta frukost ihop med sin lägenhetskompis är inget ovanligt för en flamländare i Antwerpen, men här är lägenhetskompisen i fråga en av de många flyktingar som kommer till Belgien varje år.

I EU-projektet CURANT har det inrättats 66 partnerskap mellan lokalbefolkningen och dem som tvingats lämna sina egna länder, i det här fallet unga i åldern 17–22 år. Flyktingarna och deras respektive "kompisar" får 250 euro var i månaden, och bor antingen i lägenheter för två eller hus där det får plats 16 personer. Just nu har CURANT hjälpt 66 flyktingar till bättre förhållanden, en siffra som bör ligga på minst 75 när projektet avslutas (2020).

Men det handlar inte bara om någonstans att sova. Förhållandet mellan lokalbefolkningen och flyktingarna bygger på

» Förhållandet mellan lokalbefolkning och flyktingar bygger på integration i samhället genom kurser och utbildning. »

integration i samhället genom kurser och utbildning som är specialanpassad efter just deras omständigheter, och en förmyndare som blir deras nya beskyddare. Dessa följeslagare väljs noga ut innan de paras ihop med en ung flykting, eftersom det måste vara en bra relation mellan de två.

Aktiviteterna är bland annat att lära sig tyska, som talas i området, och att söka arbete och skapa ett socialt nätverk. Det är byggstenar för att starta ett nytt liv eller fortsätta leva sitt befintliga liv under bättre förhållanden. Alla deltagare har också rätt till hjälp från en socialarbetare; framför allt får flyktingarna stöd för att kunna bli oberoende, psykologiskt stöd samt rådgivning om integration och yrkesval.

CURANT stöder denna mest utsatta grupp av unga flyktingar. Fram till 18 år har de tillgång till ekonomiskt stöd, integrationskurser och en förmyndare, men när de blir vuxna förlorar de dessa förmåner. Brist på resurser, utbildning och arbetare innebär att fler unga bor i sämre lottade områden och på lång

sikt blir beroende av socialbidrag. År 2016 var det faktiskt 378 ensamkommande unga i åldern 17 till 22 som fick bidrag i Antwerpen. Siffran skulle inte vara så hög om det inte var för att denna lilla stad tar emot en tredjedel av de flyktingar som kommer till Flandern.

CURANT-projektet hade inte varit möjligt utan samordningen mellan Antwerpens socialförvaltning, det offentliga organ som ansvarar för bostadsförmedling, och centret för migration och interkulturella studier vid Antwerpens universitet, som mäter effekterna av gemensamt boende i hushållen och hjälper till att göra flyktingarna självbestämmande. Andra partner är bl.a. de icke-statliga organisationerna JES vzw, Vormingplus Antwerpen och Solentra, samt Atlas Inburgering en Integratie.

Projektet har en total budget på 6 miljoner euro, med nästan 5 miljoner euro från Europeiska regionala utvecklingsfonden. ■

Att utnyttja möjligheterna nära hemmet

“Med EU-stöd behöver du inte flytta någon annanstans för att utveckla din potential. Du kan stanna hemma och hjälpa din region.”

Lust att flytta hemifrån? Som skeptisk tonåring från en liten by vid gränsen ser du troligen inte några vidare tillfällen till utveckling i din region. I Polen? Ja, men då skulle du få flytta. I Tyskland? Kanske, men du vill inte emigrera. Det verkar som du får gå färdigt skolan här och sedan flytta till ett bättre ställe, utanför din region. Vad kan man annars göra? Det är så det funkar.

Mja, inte riktigt. Jag kan försäkra dig att EU:s strategi inte är att avfolka impopulära regioner och skapa starkare arbetsmarknader bara på ett fåtal ställen. EU fungerar som en organism som består av förenade regioner, eller ”små hemländer”. Om en av delarna är svagare, måste vi jobba med att förbättra den. Därför behöver du inte flytta ut.

Kanske skulle du kolla upp EU-finansiering för att se vad som pågår. En tysk skulle säga *”Karriere ohne Grenzen”* ... eller kanske ”lär dig mer om gränsöverskridande yrkesmöjligheter i Sachsen och Nedre Schlesien”. Låter det tråkigt? Fel! Detta projekt, som startade i september 2010, visar den dolda potentialen hos gränsöverskridande regioner som Neisse-Nisse-Nysa. Titeln syftar på den strategi som 2007–2013 fick med lärare, instruktörer, lokala företagare (från Polen och Tyskland) och ungdomar på att skapa möjligheter och utbyta verktyg och kunskaper om att hitta en bra arbetsplats. Under

Magdalena har en examen i språk och journalistik och studerar det polska språket och litteraturen i Katowice. Hon skriver också för sociala icke-statliga organisationer och undervisar i engelska.

denna tid deltog unga (även från Tjeckien) och vuxna i många workshoppar som visade att chansen till arbete finns precis runt hörnet! Med EU:s hjälp anordnade Polen och Tyskland möten och debatter för att göra yrkesbanorna smidigare.

Vad följer då härnäst? När projektet avslutades släppte teamet en handbok om möjligheter i Nedre Schlesien och Sachsen. Varför gör inte andra länder det här? Väldigt ofta tror vi att vi kan hantera saker och ting själva. Men ibland behöver vi hjälp från andra som är mer erfarna än vi. Och vi kan utbyta vår kunskap med dem – det kallas synergi. Som projektsamordnaren Ralf Ostrowski säger: ”Genom denna synergi kan vi belysa arbetstillfällena här i området och få fart på de lokala ungdomarnas chanser att bygga upp en yrkeskarriär utan att behöva flytta.”

Alltså är det inte så dåligt ställt i den här regionen. Investeringarna i projektet uppgick till totalt 618 597 euro, främst från EU. Vilka är de synliga effekterna av den finansieringen? För det första kan unga äntligen hitta arbetsplatser som passar deras behov. På företagsinkubatorer i Zgorzelec eller Görlitz kan entreprenörer hitta handböcker och broschyrer, plus kvalificerade anställda som ger dem råd inom olika yrkesteman. Studenter i Nysaregionen har besökt arbetsplatser och deltagit i seminarier. Följaktligen kan du nu på skolor och högskolor hitta information om hur du gör bra ifrån dig på en intervju eller sammanställa ditt första CV.

Så nu vet du! Med EU-stöd behöver du inte flytta någon annanstans för att utveckla din potential. Du kan stanna hemma och hjälpa din region, så stick ut och var kreativ! ■

Den tyska gränsstolpen i Görlitz, en stad som är delad mellan Tyskland och Polen

S:t Petrus och Pauluskyrkan, Waidhaus och Gamla stadens bro i Görlitz, Tyskland

EU-finansierade projekt visas upp i estnisk tv

Förra hösten visade Estlands public service-bolag ERR en tv-programserie som handlade om hur strukturfonderna påverkar lokala samhällen och ekonomin. Förvaltningsmyndigheten i Estland hjälpte till att skapa kampanjen för att berätta om resultaten av EU:s sammanhållningspolitik på ett underhållande och informativt sätt.

Tv-serien "Reis umber Eesti" (övers. "Resa genom Estland") bestod av 16 avsnitt som visades på fredagar på bästa sändningstid kl. 20.00. Totalt presenterades 90 medfinansierade projekt i programmet (varav 90% med stöd från EU:s strukturfonder och 10% med bidrag från Norge). Varje avsnitt ägnades åt ett estniskt län, och sedan blev det ett sammanfattande avslutningsprogram som sändes i december 2018.

Programledare var en av landets mest populära musiker, Ivo Linna, och de tre och en halv minuter långa videorapporterna om de utvalda projekten presenterades av den välkända skådespelerskan Liisa Pulk. Förutom musikframträdanden och besök av kändisar innehöll programmen en informell frågesport där offentliga personer fick svara på frågor om projekten.

Våga tänka stort

Noggrann planering och samarbete krävdes för att skapa kampanjen. Förvaltningsmyndigheten är samordnare för ett kommunikationsnätverk för strukturfonder, bestående av PR-specialister från organisationer som genomför EU-finansiering i Estland. Det var denna grupp som kom på idén att köra en hel tv-serie istället för bara ett enskilt avsnitt, i syfte att göra ett stort intryck på publiken.

"När vi väl hade fattat det beslutet bokade vi in ett möte med de mest inflytelserika tv-kanalerna i Estland för att diskutera olika koncept och ta del av deras idéer om ett potentiellt programformat", förklarar Triin Nolo, chefspecialist för horisontell utbildning och kommunikation inom strukturfonder vid Estlands förvaltningsmyndighet. "Efter det satte vi ihop en förfrågan för att få in anbud på att göra programmet, och det landade i att vi säkrade ett samarbete med ERR."

Enligt Nolo var det en viktig del i processen att utarbeta ett detaljerat anbudsförfarande, så att tv-bolaget visste exakt vad som krävdes sett till sådant som format, sändningstid, balans av innehåll, användning av logotyper och antal reklam-pauser. Anbudsförfrågan innehöll också en bestämmelse om att det skulle gå att se programmen igen, t.ex. via internet.

Att välja ut projekt var ett omfattande arbete, med över 400 möjliga alternativ innan det slutliga valet gjordes. Landets genomförande- och förmedlande organ tillhandahöll en

projektlista till tv-bolaget. Målet var att visa tittarna de många olika områden som EU-finansieringen omfattar, från arbetsträning och stöd åt företag till stora byggnadsarbeten och stöd till vetenskaplig innovation.

Information och underhållning

Liisa Pulk presenterade projekten och intervjuade nyckelaktörer, däribland stödmottagare, projektsamordnare och serviceanvändare. Några av höjdpunkterna var ett besök i Estniska musikaliska akademins nya konsertsal, som byggts med finansiellt stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden.

Programledaren besökte också ett företag som fick finansiering för att utveckla en ny nässprej baserad på det berömda mineralvattnet från Värkska i landets sydöstra del. Dessutom

» ... säkra på att vi nådde vårt mål att höja medvetenheten och bland Estlands allmänhet skapa en positiv bild av EU:s strukturfonder och de projekt som de stöder. »

På plats i studion, förberedelserna är igång för att spela in

Ivo Linna under inspelningen

De två unga estniska sångerskorna Tuuli Rand och Teele Viira samt skådespelerskan Piret Rauk, på plats för programmet från Ösel

Liisa Pulk vinkar åt vår Eurovision Song Contest-deltagare Jüri Pootsman vid inspelningen av programmet i landskapet Raplamaa

gjordes en tur till Estniska flygakademin, där man fick se en toppmodern helikoptersimulator, och vid ett besök i det historiska området Mulgimaa handlade det om EU-stöd till att skapa ett tekniskt undervisningscentrum.

Programmen gick hem hos de estniska tv-tittarna: serien fanns hela tiden med bland de tio främsta på tittartopplistan varje vecka, och nådde vid ett tillfälle plats fyra. Det är lika med ca 110 000 till 130 000 tittare i veckan – omkring 9–10% av befolkningen.

”Vi kommer att bedöma kampanjens effekt när vi genomför vår årliga undersökning om medborgarnas medvetenhet senare i år. Men när nu tittarsiffrorna var så överraskande höga, så är vi säkra på att vi nådde vårt mål att höja medvetenheten och bland Estlands allmänhet skapa en positiv bild av EU:s strukturfonder och de projekt som de stöder”, tillägger Nolo.

Satsa på djärva idéer

Estlands EU-finansieringsteam planerar nu att bygga vidare på framgången med kampanjen och genomföra några ytter-

ligare evenemang under 2019. Den 9 maj firar landet Euro- padagen med en vecka fylld av livehändelser runtom i Estland.

”För att uppmärksamma att Estland firar 15 år som medlem i EU har vi, i samarbete med Europaparlamentets kontor i Estland, anordnat en landsomfattande turné i maj där vi kommer att framföra tv-programmet live med Ivo Linna och hans band”, berättar Nolo. ”Frågorna i frågesporten kommer att besvaras av lokala kandidater till Europaparlamentet.”

Till kollegor som planerar att genomföra liknande kampanjer i sina regioner har Nolo följande råd: ”Var modiga och djärva, för goda idéer är ofta högtflygande. Samla ett bra team och brainstorma. Lita på er tv-kanal, men fortsatt engagera er under hela processen och påminn dem om hur viktigt det är att material om strukturfonderna får stå i centrum för programmet.” ■

LÄS MER

Länk till tv-programmet ”Reis umber Eesti”:
<https://etv.err.ee/895572/reis-umber-eesti-15-16>

Goda nyheter för Portugal ... och framtida EU-investeringar

Klostret i Alcobaca är ett Unesco-världsarv i centrala Portugal

I november 2018 kunde man vid evenemanget för intressenter i integritetspakter ”Tillsammans för ren upphandling: ny utveckling och vägen framåt” presentera en hel del viktiga projektresultat, utbyta lärdomar som dragits och blicka fram mot kommande utmaningar.

Portugal kommer den senaste officiellt undertecknade integritetspakten att främja insyn och effektivitet i ett EU-finansierat projekt inriktat på att restaurera och bevara klostret i Alcobaca. Det är en av landets historiska och arkitektoniska medeltida skatter, och ett av de mest inflytelserika centrumen för cisterciensorden på Iberiska halvön och i Europa som helhet.

Den portugisiska regeringens generaldirektorat för kulturarv kommer att få stöd av Transparency International Portugal med att se till att projektet, som är värt omkring 1 miljon euro, kommer att uppfylla sina mål och att medborgarna kommer att vara fortsatt informerade och involverade i tillsynen av arbetet.

Klostret i Alcobaca, med vissa byggnadsdelar från 1100-talet, har alltså kvar många av sina medeltida drag. På grund av sin unika historia har monumentet erkänts som världsarv av Unesco. Då det är ett stort antal turister som besöker Alco-

baça, kommer arbetet att hjälpa till att skydda byggnadens intrikat utformade inslag, däribland de berömda gravarna för kung Peter I och Inês de Castro, som kung Peter beställde efter den dramatiska kärlekshistorien som senare skulle inspirera många poeter och konstnärer.

Uppvisning av insyn och mervärde

Detta är det sista av de 17 projekt i 11 medlemsstater där integritetspakter används för EU-finansierade projekt som del av ett gemensamt pilotinitiativ mellan Transparency International och Europeiska kommissionens generaldirektorat för regional- och stadspolitik. Deras mål är att stärka insynen och uppnå mer värde för pengarna vid EU-investeringar inom sammanhållningspolitiken. Allt eftersom de här projekten har genomförts har man observerat vissa betydande resultat och viktiga lärdomar har dragits för framtiden.

Vid evenemanget för intressenter i integritetspakter den 28 november 2018 sammanfördes omkring 120 intressenter från alla de 17 integritetspakterna: partner från det civila samhället, upphandlande myndigheter, förvaltningsmyndigheter, entreprenörer samt andra viktiga intresserade parter (antikorrupsionsmyndigheter, offentliga upphandlingskontor), representanter från Europeiska kommissionen (i synnerhet GD Regional- och stadspolitik) och Transparency Internationals förbindelsekontor och sekretariat i EU.

Syftet med evenemanget var att visa upp bästa praxis och främja ambitioner bland de befintliga integritetspakterna. Tre år in i projektet fick deltagarna utbyta lärdomar som dragits, och resultat och kvarblivande utmaningar som uppkommit under samarbetet. Dessutom blickade man in i framtiden och utökade fokus till att också beakta integritetspakter inom det bredare konceptet ”ren upphandling”. Intressenterna diskuterade även hur olika initiativ kan bygga på och komplettera varandra i strävan efter en mer effektiv, ändamålsenlig och korruptionsfri offentlig upphandling.

Finansiering av framtiden

Under dagen hölls plenar- och gruppsessioner om olika ämnen: lärdomar och intryck från intressenterna, resultatet från en halvtidskunskapsgranskning som nyligen gjorts inom ramen för projektet, GD Regional- och stadspolitikens perspektiv på integritetspakterna mot bakgrund av de senaste trenderna inom offentlig upphandling, problemet med låg konkurrens och ensamma bud vid offentlig upphandling, pågående insatser för att bryta ner hindren mellan olika intressenter som är involverade i offentlig upphandling, samt hur man gynnar större insyn och öppenhet och bygger upp en koalition för åtgärder med bättre öppna data.

Patricia Moreira, verkställande direktör för Transparency International's sekretariat, hyser inga tvivel: ”Integritetspakter är viktiga för att bygga upp förtroende bland olika intressenter (det civila samhället, nationella myndigheter, den privata sektorn, medborgarna). De har hjälpt till att höja uppskattningen

” *Effektivitet, insyn och prestanda kommer att fortsätta vara viktiga beståndsdelar i nästa generation EU-program och fonder, och i synnerhet i sammanhållningspolitiken.* ”

för integritetspakternas och det delaktiga civila samhällets betydelse för att bygga upp en renare upphandling, tillsammans med annat arbete som t.ex. initiativ för öppna data.”

Enligt Marc Lemaître, generaldirektör för GD Regional- och stadspolitik, visar detta pilotprojekt hur offentliga institutioner kan gynnas av att samarbeta med det civila samhället för att kunna bli mer transparenta, effektiva och resultatinkrävande, och samtidigt bättre skydda EU:s finansiella intressen. Detta är också ett tydligt budskap för framtiden. Effektivitet, insyn och prestanda kommer att fortsätta vara viktiga beståndsdelar i nästa generation EU-program och fonder, och i synnerhet i sammanhållningspolitiken. ■

LÄS MER

https://ec.europa.eu/regional_policy/sv/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/

<https://bit.ly/2UzmSaE>

<https://bit.ly/2G10fsY>

DATAPUNKT

Håller koll på klimatåtgärdsbudgeten

Visste du att klimatåtgärderna stöds genom stora investeringar inom sammanhållningspolitiken? Varför är det då nödvändigt att spåra EU:s investeringar i klimatfrågor?

För att nå EU:s avtalade klimat- och energimål till år 2020 har Europeiska kommissionen åtagit sig att stödja klimatåtgärder med minst 20% av den fleråriga budgetramen för 2014–2020. Detta politiska åtagande ingår i en bredare insats för att integrera klimatåtgärder överallt och bidra till arbetet med att begränsa klimatförändringarna och anpassa vår naturliga och mänskligt konstruerade miljö och ekonomi efter klimatförändringarnas förväntade effekter lokalt, nationellt och på EU-nivå.

Europeiska regionala utvecklingsfonden och Sammanhållningsfonden har identifierats som viktiga bidragsgivare till EU:s allmänna miljöspårningsmål, med tanke på deras mål och omfattning. Mer än 20% av budgeten från de två fonderna har med klimatåtgärder att göra, vilket involverar en investering på över 54 miljarder euro från EU-budgeten.

Hur spårar vi finansiellt inflöde i sammanhållningspolitiken?

Medlemsstaterna lämnar information om stödet till klimatförändringsmål (finansiellt inflöde) baserat på "ingripandekategorierna" – en lista över investeringsåtgärder som är lämpliga för var och en av fonderna. Metodiken utgörs av att man tilldelar en särskild viktning till det finansiella stöd som tillhandahålls inom ramen för fonderna, beroende på hur det förväntas bidra till målen för begränsning av och anpassning till klimatförändringarna. Tre viktningar tilldelas (med exempel från Eruf):

- **100%** i fall där stödet innebär ett markant bidrag till klimatet (d.v.s. hållbar energi, förebyggande av klimatrelaterad risk, klimatrelaterad forskning, teknisk utveckling och innovation osv.).
- **40%** i fall med måttligt bidrag (rena transporter i städerna, järnväg, intermodal transport och annan kollektivtrafik osv.).
- **0%** i fall där stödet inte bidrar eller bidraget är obetydligt (de flesta insatstypkoder).

Handlar det bara om att spåra de ursprungliga planerna?

Nej. Med hjälp av övervakningssystemet och möjligheterna med öppna data har kommissionen nu gjort det möjligt att i detalj spåra förloppet med att få investeringarna att leverera. Genom uppgifter som tas emot varje år spårar kommissionen hur investeringar tilldelas till valda projekt (beslutade) och hur mycket dessa projekt faktiskt spenderar ute på fältet.

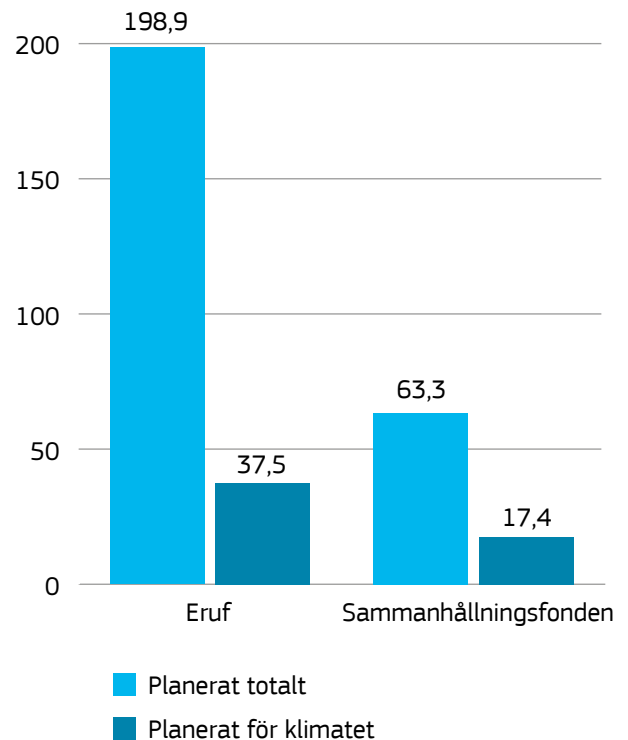
Genom uppgifterna kan intresserade parter analysera följande:

- Det planerade bidraget i euro från var och en av sammanhållningspolitikens fonder under perioden 2014–2020.
- Det rapporterade förloppet för projektvalet och faktiska utgifter i valda projekt.
- De 34 klimatrelevanta investeringarna från Eruf/Sammanhållningsfonden.
- Ländernas planer och framsteg, ända ner till särskilda program efter insatstyp.

Det är verkligen ett detaljerat spårningssystem!

Finansiell spårning är det viktiga första steget när man ska leverera resultat. Förutom investeringar i klimatspårning och särskilda mål för tematisk koncentration, togs klimatrelevanta tematiska mål med "investeringsprioriteringar" med i lagstiftningen och programmen för att ge en definition av särskilda insatser (åtgärder med utfall) och politiska mål (med politiska resultatindikatorer).

Erufs och Sammanhållningsfondens klimatspårning (miljarder euro)

Kolla in den här interaktiva historien om öppna data, och få vägledning i de olika diagrammen och insikt i klimatspårningsuppgifterna:

<https://cohesiondata.ec.europa.eu/stories/s/a8jn-38y8>

Har du en fråga som du skulle vilja att vi tog upp i en framtid DATAPUNKT-artikel i *Panorama*?

Finns det någon datauppsättning du skulle vilja att vi lade upp på ESI-fondernas plattform för öppna data?

Då kan du höra av dig till oss via e-post: REGIO-EVAL@ec.europa.eu

Följ diskussionen på TWITTER #ESIFopendata

eller prenumerera på vårt nyhetsbrev: http://ec.europa.eu/newsroom/index.cfm?service_id=788

MED DINA EGNA ORD

PANORAMA
tar gärna emot
dina bidrag!

Med dina egna ord är ett avsnitt i *Panorama* där intressenter på lokal, regional, nationell och europeisk nivå berättar om sina framsteg under perioden 2014–2020, och delar med sig av sina åsikter om de pågående och avgörande

diskussionerna om sammanhållningspolitiken efter 2020. *Panorama* tar gärna emot dina bidrag på ditt eget språk, som vi kanske tar med i kommande nummer. Kontakta oss på regio-panorama@ec.europa.eu om du vill ha mer information om riktlinjer och tidsfrister.

Lokala samhällen tar ledningen i Kujavien-Pommern

Med syftet att inspirera lokala samhällen att skapa nya projektidéer som kommer mycket nära deras behov, är Kujavien-Pommern en av två regioner i Polen som använder ett ”småskaligt” territoriellt instrument, det så kallade Lokalt ledd utveckling (CLLD).

Efter den inledande turbulenta fasen, då vår förvaltningsmyndighet för det regionala operativa programmet hade svårt att hitta den rätta modellen för att genomföra det här nya sammanhållningspolitiska instrumentet, visade sig verktyget fungera bra för att få med medborgarna lokalt i att ta fram svar på de aktuella sociala, miljömässiga och ekonomiska utmaningarna.

I Kujavien-Pommern bildades 28 lokala aktionsgrupper (LAG) som började utföra projekt som kombinerade alla strukturfonderna: Eruf, ESF, Ejflu och EHFF – i en formel som är unik för Europa!

Enastående projekt inriktade på underprivilegerade tonåringar, äldre och f.d.

interner infördes genom den lokala stadsaktionsgruppen i Toruń. Ett annat exemplariskt projekt – ”Välfärdsgårdar” var ett av dem som startades av den lokala landsbygdsaktionsgruppen Bory Tucholskie. I detta projekt skapade lokala lantbrukare ett exempel på ”dag-sjukvårdsinrättningar” för äldre i sina gårdsbyggnader.

Eftersom CLLD inte är ett mainstream-verktyg vare sig i Polen eller andra EU-länder, försöker vår region att regelbundet utbyta information med andra regioner. Vi har också deltagit i en kollegial peer-to-peer-granskning med de ungerska regionala operativa myndigheterna.

Mot bakgrund av Europeiska kommissionens förslag till förordning om gemensamma bestämmelser efter 2020, med det politiska målet 5 ”Ett Europa närmare medborgarna”, bör CLLD-mekanismen vidareutvecklas, då den möjliggör initiativ som verkligen är nerifrån och upp, med små organisationer, informella grupper och samhällen.

Därför hoppas vi kunna skapa ett CLLD-forum med andra europeiska regioner och med Europeiska kommis-

Piotr Całbecki
Marskalk för regionen

sionens hjälp, där vi kan utbyta god praxis och söka lösningar för att öka flexibiliteten för CLLD-projekt, harmonisera de juridiska krav som styr CLLD genom olika strukturfonder och förenkla de komplicerade administrativa ordningarna. ■

LÄS MER

<https://www.kujawsko-pomorskie.pl/>

Sammanhållningspolitiken efter 2020 ur Tjeckiens perspektiv

Sammanhållningspolitiken är ett av de viktigaste verktygen för att nå EU:s mål med ekonomisk, social och territoriell sammanhållning. Den bidrar till att motverka alla regionala och nationella skillnader, och bemöter samtidigt territoriella behov på ett målinriktat sätt, men den utgör också EU-investeringarnas ryggrad.

Ar 2020 kommer Tjeckien att ha fått omkring 51,4 miljarder euro sedan landet gick med i EU 2004, något som också syns på landets tillväxt och utveckling. Våra regioner har antingen redan överskridit genomsnittsutvecklingen i EU eller närmar sig den snabbt.

Detta märks också på förslaget till den framtida sammanhållningspolitiska ramen. Tjeckien kommer att få 3,5 miljarder euro mer än under den nuvarande perioden. Samtidigt kommer projekt att behöva medfinansieras i större omfattning och under striktare förhållanden än i länderna med mindre utvecklade regioner. Det är en utmaning för oss alla att använda lägre finansieringsnivåer för kvalitet och väl förberedda investeringar.

David Škorňa
Direktör för avdelningen för partnerskapsavtalet, utvärdering och strategi vid den nationella samordningsmyndigheten, Tjeckiens ministerium för regional utveckling

Det första stora steget togs i februari, då Tjeckiens regering antog det nationella konceptet för genomförande av sammanhållningspolitiken i Tjeckien efter 2020. I detta dokument beskrivs Tjeckiens målsättningar och prioriteringar för nästa period, plus strukturen för de operativa programmen och deras styrande organ.

Vi kommer att fokusera på att stödja ny teknik och smarta lösningar, i synnerhet i samband med integrerade lösningar. Vårt mål är att avsevärt förändra idén om den cirkulära ekonomin så att investeringar i olika områden blir både lönsamma och miljövänliga. Dess-

utom kommer även moderniserad infrastruktur, införande av alternativa bränslen för transporter och främjande av koldioxidsnål teknik (både inom energi, industri och transporter) att stå i fokus. Åtgärder för att bekämpa torka, med fokus på förebyggande, är särskilt viktiga ur vårt perspektiv.

I år har vi mycket framför oss. På EU-nivå behöver formuleringarna i lagstiftningen finjusteras och maximal konsensus uppnås, så att den nya perioden inte inleds med någon stor försening på ett väldigt tidigt stadium. I förhandlingarna framöver anser t.ex. Tjeckien att det är avgörande att nå konsensus om regler för tematisk koncentration, som just nu är mycket stränga, och även finansiellt sett – minskad nivå på EU-finansieringen och återtaganderegeln "N + 2" skulle medföra stora problem. På nationell nivå 2019 kommer vi att fokusera på att behandla partnerskapsavtalet och de operativa programmen. ■

Keit

한국산업기술평가관리원
Korea Evaluation Institute of Industrial Technology

Sydkoreansk delegation inspirerad av transnationellt samarbete i Europa

Kim Sung-hoon, chef för centret för bedömning av balanserad utveckling (BDEC) vid Koreas institut för bedömning av industriell teknik (KEIT), besökte det transnationella Interreg-programmet för Medelhavet och lät höra sina reaktioner på samarbetet mellan grannländerna i Medelhavsområdet. Centret står under presidentkommittén för balanserad nationell utveckling och bedömer resultat, utför forskning och tillhandahåller en informationsplattform för balanserade utvecklingsprojekt i Sydkorea. Syftet med den sydkoreanska delegationens besök var att hitta inspiration från genomförandet av regionalpolitik i Europa och se hur Medelhavsländerna samarbetar på vissa områden för att stärka EU:s roll som en stark ekonomisk, social och politisk förebild.

Värför var du intresserad av att besöka Interreg MED-programmet?

Jag var intresserad av att få veta mer om hur de 13 länderna i Medelhavsområdet samarbetar för att utveckla regionen. Som ni känner till har Republiken Korea (Sydkorea) ofta svårt att lyfta fram gränsöverskridande utvecklingsprogram med grannländer som Kina, Demokratiska republiken Korea (Nordkorea) och Japan på grund av det komplicerade politiska läget och den historiska bakgrunden. Därför hoppades jag på att få lära mig en del av MED-programmet och ta med det till Nordostasien.

MAESTRALE: TÄNKER UTANFÖR GRÄNSERNA

Klimatförändringarna vet inte om några gränser. På sommaren stiger temperaturen oupphörligt och når ibland upp till 50 °C, vilket gör Medelhavsområdet till ett av de områden på planeten som drabbas mest av detta globala fenomen. Extrema temperaturer ger upphov till torka, skogsbrand och översvämningar. Alla länderna runt Medelhavet står i förgrunden för dessa utmaningar.

Följaktligen måste regeringarna hantera de här globala frågorna tillsammans. Inget enskilt land kan ta itu med utmaningar i så enorm omfattning ensamt, och det är just därför Europeiska kommissionen har skapat transnationella samarbetsprogram. Interregs Medelhavsprogram är ett av dem.

I Medelhavsområdet har Portugal, Spanien, Frankrike, Gibraltar, Italien, Malta, Slovenien, Kroatien, Bosnien och Hercegovina, Montenegro, Albanien, Grekland och Cypern gjort gemensam sak för att tillsammans hitta lösningar på gemensamma utmaningar. Fastän dessa har en transnationell omfattning ger vart och ett av de 91 projekten, som medfinansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden inom ramen för programmet, resultat som är till nytta för medborgarna i deras vardag i de regioner som omfattas av Interreg MED-programmet.

Nyligen bevisade projektet MAESTRALE att det inte bara är möjligt, utan även fördelaktigt, att involvera det civila samhället i ett samarbetsprojekt. Åtskilliga gymnasieelever från den tekniska yrkesskolan Tito Sarrocchi, i Siena i Italien, deltog i ett Blå tillväxt-experiment som främjades av Sienas universitet. De designade, konstruerade och monterade ihop en prototyp av en vindturbin, som de också satte igång i vattnet i Fonte Gaia-fontänen, till åskådarnas fascination.

Detta var dock bara början på en underbar resa. De fortsatte erfarenheterna i Málaga, Spanien, där de visade andra elever prototypen de hade byggt. Tillsammans återupbyggde de en ny vertikal version av prototypen och testade den.

Finns det något bättre sätt att bygga upp Europas framtid än att få unga att förstå dess utmaningar och lösningar genom samarbete?

Interreg MED-programmet omfattar ett stort antal ämnesområden: innovation inom blå och grön tillväxt och social och kreativ industri; effektiva offentliga byggnader; lokala förnybara energikällor i strategier och planer för energimix, koldioxidsnåla transportsystem, hållbar turism samt skydd av biologisk mångfald och naturresurser.

Med en total investering på 275 miljoner euro eftersträvas i programmet att främja en grönare, hållbarare ekonomisk tillväxt fram till 2020.

LÄS MER

<https://maestrale.interreg-med.eu/>

Jag har också blivit imponerad av att samarbetsområdena i programmet inte är begränsade till teknik, forskning och utveckling och stadsförnyelse. De gäller också omfattande och transnationella problem som en koldioxid snål utveckling, skydd av natur- och kulturreсурser, främjande av innovation och stärkt styrning, sådant som är svårare och mer komplicerat att samordna länder emellan.

Vad hade du för förväntningar på att besöka ett samarbetsprogram?

Jag förväntade mig att få veta mer om systemet och metodiken för resultatutvärdering, utvärderingsindexet och återkopplingssystemet för utvärderingsresultat. Jag hoppades också på att få nya idéer till ett program för balanserad utveckling och till koncept för regionalutveckling och ett operativt system för dem, som kan användas i Sydkorea.

Vad fick du för huvudintryck av den regionala utvecklingen genom europeiskt samarbete?

Det var imponerande att se hur de 13 länderna längs den norra Medelhavskusten jobbar ihop med regionalutveckling samtidigt som de investerar i och stöder projekt som omfattar fler än tre länder.

Jag var särskilt intresserad av "Blå tillväxt", ett av programmets sju ämnesområden, då Sydkorea ligger på Koreanska halvön. Även om vi just nu samarbetar med Kina och Japan i miljöfrågor, däribland gränsöverskridande luftföroreningar genom det nordostasiatiska partnerskapet för ren luft, så tror jag att dess omfattning och samarbetsområden behöver utökas. Ämnesområdena och projekten i Interreg MED-programmet, t.ex. blå energi, fiske och

vattenbruk, integrerad sjöövervakning, bioteknik och kust- och sjöfartsturism är i detta avseende mycket praktiska och resultatriktade.

Dessutom var det användbart att få veta mer i detalj om prestandaindikatorerna och målen för varje tematiskt mål i programmet för 2014–2020. BDEC arbetar också med att kontrollera att projekt för balanserad utveckling är genomförbara och bedömer deras resultatindikatorer. ■

Scandola naturreservat, Korsika

NYHETER [I KORTHET]

”HÖJDPUNKTER FRÅN INTERREG” –
ELLER INTERREG I KORTHET

I vår osäkra värld är det ett som är säkert: vi kan bli bättre på att förklara för skattebetalarna vart deras pengar går och vad det har för resultat. Det är här bloggen Interreg Highlights, Höjdpunkter från Interreg, kommer in. Bloggen är en gemensam insats av hela Interreg-gemenskapsen, där en mängd historier samlas om de mänskliga och regionala fördelarna med Interreg-samarbetet över hela Europa. Det är den länk du belåtet kan skicka till kompisar och släktingar när de undrar vad Interreg egentligen handlar om.

Under det senaste årtiondet har det mesta av vår kommunikation övergått från tryckt form till onlineplattformar, då sociala medier står i centrum för mångas uppmärksamhet. Men alla trender har sina baksidor. I det oundvikliga informationsflödet visar forskningen att folk börjar längta efter mer än meddelanden på 280 tecken. Det är utmanande att bygga upp en grundlig medvetenhet om något ämne utifrån splittrade informationsstycken. Syftet med Interreg Highlights är att vara en pålitlig och intressant källa till insikter om EU genom att tillhandahålla mångsidiga men ändå lättförståeliga artiklar om Interreg.

Interreg Highlights-bloggen är öppen för bidrag med intressanta synvinklar på Interreg-samarbetet, vare sig det är genom människorna i det eller förändringarna i deras liv, regioner, politik eller förståelse.

Du hittar Interreg Highlights under Interregs informationsportal på www.interreg.eu/interreg-highlights

Ta kontakt om du har en historia du skulle vilja få publicerad: linda.talve@interact-eu.net eller eva.martinez@interact-eu.net

REGIOSTARS AWARDS 2019

Varje år belönar Europeiska kommissionen sådana EU-finansierade projekt som uppvisar förträfflighet och nya sätt att jobba med regional utveckling. Med målet att inspirera andra regioner och projektledare runt om i Europa sätts deltagande projekt i strålkastarljuset i kommunikationsaktiviteter på EU-nivå.

För 2019 är REGIOSTARS inriktat på fem områden som är centrala för EU:s framtida regionalpolitik:

- › Främja digital omvandling.
- › Knyta samman det gröna, blå och grå.
- › Bekämpa ojämlikheter och fattigdom.
- › Bygga upp klimattåliga städer.
- › Modernisera hälso- och sjukvårdstjänster.

Akademiker på hög nivå kommer att bedöma de inlämnade projektansökningarna och utse vinnarna. Dessutom kommer allmänheten att välja ut och belöna sitt eget vinnande projekt genom en offentlig omröstning på nätet. Vinnarna i de fem kategorierna, tillsammans med allmänhetens val, får ta emot sina välförtjänta priser vid den högtidliga REGIOSTARS-ceremonin, som planeras äga rum i Bryssel i oktober 2019.

En guide för sökande finns tillgänglig via [ansökningsplattformen online](#), som är öppen från 19 februari till 9 maj 2019. Där finns all den information som behövs, en detaljerad beskrivning av årets priskategorier plus deltagande- och pris-kriterierna.

PROJEKT

LEVA OCH LÄRA TILLSAMMANS

**TOTAL INVESTERING
3 472 892 EURO**

**EU-BIDRAG
2 778 313 EURO**

I staden Utrecht har man ett innovativt och inkluderande arbetssätt för att underlätta integrationen av asylsökande från början. Stadsbor och flyktingar bor, lär sig och jobbar tillsammans i projektet U-RLP – en innovativ åtgärd för stadsutveckling som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden.

U-RLP-projektet i Utrecht, västra Nederländerna, är granne med ett asylcenter för att underlätta och stimulera meningsfulla möten mellan lokala unga invånare och flyktingar. De kan alla åtnjuta de gemensamma sociala utrymmena och utnyttja de program för person- och yrkesutveckling som erbjuds, t.ex. internationellt entreprenörskap, språkkurser och annan social verksamhet.

Det ursprungliga U-RLP-projektet utvecklades 2016 som svar på lokalbefolkningens oro över en tillfällig flyktingmottagning i stadsdelen Overvecht. Det rädde hög efterfrågan på bostäder i området, med många boende med låg inkomst. U-RLP erbjöd ett sätt att ge tillfällig bostad till lokala unga invånare, och det underlättade även integrationen för flyktingar genom målmedvetna möten avsedda att förbättra den ömsesidiga förståelsen.

Det här unika arbetssättet är nu känt lokalt och (inter)nationellt som Plan Einstein, på grund av att det återfinns på Einsteinreef, en bostadsområdesgata i Overvecht. Unga nederländare flyttade in när projektet startade i november 2016, medan flyktingarna anlände under första halvan av 2017 när den statliga mottagningsinrättningen gjordes klar.

I november 2018 stängdes denna tillfälliga flyktingmottagning. Sedan januari 2019 har det man lärt sig istället använts

vid utvecklingen av det långsiktiga asylsökandecentret Plan Einstein Haydn.

Att skapa en gemenskap

Konceptet och visionen bakom projektet Plan Einstein U-RLP är principen om "aktivering från dag ett", med möjligheter för folk att mingla från början. Lokala unga boende och flyktingar får använda sig av individuell coaching och gå både på yrkesutvecklingsevenemang och på de kurser som ges.

Att skapa en gemenskap har varit centralt för projektets framgång. Vid en öppet hus-dag i september 2017 kom 600 besökare. Spontana sociala initiativ har startats genom initiativet, t.ex. gemenskapens radiostation "Radio Einstein". Boende har startat företag, volontärarbetar i staden eller går vidare med sina studier.

Projektet visar Utrechts bredare inställning till flyktingintegration, där frivilliga och yrkesverksamma arbetar tillsammans i samråd med intressenter.

Nederländernas regering håller just nu på att utreda om U-RLP:s integrationsmodell kan användas på alla de nederländska mottagningsinrättningarna. Projektet har också presenterats för representanter från andra lokala myndigheter, t.ex. EUROCI-TIES-forumet för sociala frågor i mars 2018, som ett exempel på hur man kan utveckla den sociala sammanhållningen. ■

LÄS MER

<http://plan-einstein.nl/>

PROJEKT

NYA HÖGHASTIGHETSTÅG SÄTTER FART PÅ REGIONEN LILLPOLEN

**TOTAL INVESTERING
71 441 548 EURO**

**EU-BIDRAG
41 132 031 EURO**

Europeiska regionala utvecklingsfonden har gett stöd till investeringar i höghastighetståg och en ny järnvägssträckning, som höjer kapaciteten för de regionala järnvägarna runt Kraków.

Tågoperatören Koleje Małopolskie har tagit fram ett höghastighetspendeltåg som är både passagerar- och miljövänligt. Syftet är att öka volymen på järnvägstransporterna i regionen Lillpolen (Małopolskie) i södra Polen.

Finansiering från Eruf bidrog till inköp av 13 elektriska motorvagnståg, och även till garanti, service och underhåll. Tågen tillverkas av det polska företaget Newag SA.

Genom projektet inrättades också nya järnvägslinjer, t.ex. en som sammankopplar de viktiga ekonomi- och turistnaven Kraków och Tarnów.

Säkerhet och komfort för passagerare

Den nya motorvagnstågfamiljen Impuls följer de striktaste europeiska standarderna vad gäller krocktålighet och motståndsförmåga.

Passagerarna får också bekväma inrättningar som tysta vagnar, luftkonditionering, ergonomiska stolar, Wi-Fi och eluttag. Tågen är designade för att ta emot passagerare med funktionshinder och nedsatt rörlighet.

Andra avancerade funktioner är bl.a. ett modernt audiovisuellt passagerarinformationssystem, invändig övervakning, biljettautomater och ett passagerarräknarsystem. Varje tåg är försett med automatiska externa defibrillatorer, och alla anställda får utbildning i första hjälpen och hur de använder defibrillatorerna.

Fler och fler väljer de nya tågen och linjerna i regionen, med deras hastighet, komfort och bekvämlighet. På så sätt minskar trafikstockningarna och luftföroreningarna i och omkring stadsområdena i Lillpolen. Pendlare och stadsbor kan dra fördel av en bättre livskvalitet, och regionen blir mer attraktiv för företagsinvesteringar.

Ytterligare en fördel för miljön är att tågen återvinner energi från de luftburna ledningarna, vilket minskar deras elförbrukning och gör dem mer ekonomiska och energieffektiva att köra. ■

LÄS MER

<https://www.malopolska.pl/>

PROJEKT

ALPLÄNDER JOBBAR IHOP FÖR EN KOLDIOXIDSNÅL FRAMTID

**TOTAL INVESTERING
2 146 210 EURO**

**EU-BIDRAG
1 580 877 EURO**

Det interregionala projektet IMEAS ger praktisk vägledning och samarbetsmöjligheter så att viktiga aktörer i alregionen kan göra den komplicerade övergången till en koldioxid snål ekonomi.

En global energiomställning är på väg, framdriven av behovet av att minska koldioxidutsläppen och begränsa klimatförändringarna. EU:s långsiktiga strategi är att ha ett klimatneutralt Europa år 2050.

Alpländerna står inför vissa gemensamma utmaningar och möjligheter när de ska utveckla sin politik för koldioxidminskning och sina planer för hållbar energi. De sju länderna i det interregionala programmet Alpine Space, som finansieras av Europeiska regionala utvecklingsfonden, jobbar för att ta fram gemensamma lösningar genom IMEAS-projektet.

IMEAS står för "Integrated and Multi-level Energy models for the Alpine Space", "integrerade energimodeller på flera nivåer för det alpina rummet". Projektteamet är mångdisciplinärt, med partner som har både tekniska, sociologiska och territoriella sakkunskaper.

Många offentliga och privata aktörer från olika sektorer har en roll att spela i energiomställningen. IMEAS håller på att utveckla en nätverksmodell för alla inblandade intressenter, som beskriver deras roller, förbindelser och incitament till beslutsfattande. Styrena på olika nivåer – från byar till nationella regeringar – finns också med. Syftet är att denna multidimensionella förståelse ska uppmuntra till mer och bättre samarbete.

Praktiska verktyg

Målet med IMEAS är att säkerställa ett mer konsekvent, integrerat och deltagande arbetssätt. Offentliga myndigheter och andra som är ansvariga för hållbar energi kan använda projektets verktyg för att engagera viktiga aktörer i alla skeden av planering och genomförande.

Det praktiska stöd som finns via IMEAS webbplattform utgörs bl.a. av färdplaner för långsiktig, koldioxid snål energiutveckling i hela regionen efter 2020.

Det finns också omfattande vägledning om hur man gör koldioxid snåla initiativ mer effektiva och fungerande. Folk kan utbyta innovationer och erfarenheter från de mångsidiga arbetssätt som också är en styrka i alregionen.

Projektet kommer att avslutas i december 2019 och IMEAS webbplattform är igång i fem år, till 2023. Även om det inte har skapat några jobb direkt, så bemöts här många problem i samband med energi- och klimatplanering, som utgör en växande forsknings- och innovationssektor. ■

LÄS MER

<https://www.alpine-space.eu/projects/imeas/en/home>
<https://www.imeas.eu>

KALENDARIUM

7–8 MAJ

Budva (ME)

EUSAIR-forum

22–23 MAJ

Bukarest (RO)

Interregs årliga konferens

20–21 JUNI

Bukarest (RO)

”Investing in our Shared Future: den 8:e konferensen för utvärdering av EU:s sammanhållningspolitik”

7–10 OKTOBER

Bryssel (BE)

Europeiska veckan för regioner och städer

RÄTTSLIGT MEDDELANDE

Varken Europeiska kommissionen eller någon person som agerar på kommissionens vägnar är ansvarig för hur följande uppgifter kan komma att användas.

Luxemburg: Europeiska unionens publikationsbyrå, 2019

PDF: ISSN 1725-8170 KN-LR-19-068-SV-N

© Europeiska unionen, 2019

Kopiering tillåten med angivande av källan.

Kopiering av dokument från Europeiska kommissionen regleras av beslut 2011/833/EU (EUT L 330, 14.12.2011, s. 39).

För all användning eller reproduktion av foton eller annat material som inte faller under EU:s upphovsrätt måste tillstånd sökas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Printed by Bietlot in Belgium

Denna tidning finns tryckt på engelska, franska, tyska, bulgariska, grekiska, spanska, italienska, polska och rumänska på återvunnet papper. Den är tillgänglig online på 22 språk på: http://ec.europa.eu/regional_policy/sv/information/publications/panorama-magazine/

Innehållet i detta nummer slutfördes i april 2019.

FOTOGRAFIER (SIDOR):

Omslag: © Agentia de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Sida 3: © Europeiska unionen

Sida 4: © Europeiska unionen/Georges Boulougouris

Sida 5: vänster © Europeiska unionen, 2019/ Carlo Hermann;

höger © European Union, 2019/ Aaron Berkovich

Sida 6: © Europeiska unionen, 2019

Sida 7: vänster © Europeiska unionen, 2018/ Joshua Paul;

höger © Europeiska unionen, 2019

Sida 9: © Europeiska unionen

Sida 10: © URBACT

Sida 11: © Europeiska unionen, 2019/Lukasz Kobus

Finansiella instrument

Sida 12: © Europeiska unionen

Sida 14: © iStock, Adrian Catalin Lazar – © iStock, scanrall

Sida 15: © iStock/SolStock

Sida 16: © iStock/salajejan; © Agentia de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Sida 17: © Agentia de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Sida 19: © Agentia de Dezvoltare Regională Nord-Vest;

© Dreamstime/Horia Vlad Bogdan

Sida 20: © Agentia de Dezvoltare Regională Nord-Vest

Sida 21: © iStock/ShevchenkoAndrey; © Agentia de

Dezvoltare Regională Nord-Vest

Sida 22: © iStock/matthiben; © iStock/ah_fotobox;

© iStock/laurent; © iStock/lvinst; © iStock/spooh;

© iStock/zodebala

Sida 24: © iStock/VladimiSklyarov

Sida 25: © iStock/CCeliaPhoto

Sida 26: © iStock/MariusLtu

Sida 32: © Paula Blanco

Sida 33: © Curant

Sida 34: © Magdalena Plotala

Sida 35: © iStock/taranchic; © iStock/holgs

Sida 37: © ERR/Kairit Leibold

Sida 38: © iStock/Zaharov

Sida 39: © Transparency International Portugal

Sida 42: © Region Kujavien-Pommern, Polen

Sida 43: © Ministeriet för regional utveckling, Tjeckien

Sida 44: © Korea Evaluation Institute of Industrial Technology

Sida 45: © Interregs Medelhavsprogram – projektet Maestrale

Sida 46: © iStock/Jacques8425

Sida 48: © Henni Bunnik

Sida 49: © Bartosz Tyszko

Sida 50: © iStock/jkitan

HÅLL DIG UPPKOPPLAD

ec.europa.eu/regional_policy
cohesiondata.ec.europa.eu

[@EUinmyRegion](https://twitter.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.facebook.com/EUinmyRegion)

[flickr.com/euregional](https://www.flickr.com/euregional)

[EUinmyRegion](https://www.youtube.com/EUinmyRegion)

[EUinmyRegion](https://www.instagram.com/EUinmyRegion)

ec.europa.eu/commission/2014-2019/cretu_en
[@CorinaCretuEU](https://twitter.com/CorinaCretuEU)

Europeiska unionens
publikationsbyrå

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för regional- och stadspolitik
Kommunikation – Agnès Monfret
Avenue de Beaulieu/Beaulieulaan 1 – B-1160 Bruxelles/Brussel
E-post: regio-panorama@ec.europa.eu